

**AS "Augstsprieguma tīkls" nerevidētie
starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati**

par 12 mēnešu periodu, kas beidzas 2019.gada 31.decembrī

Sagatavots saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem

Saturs

	Lpp.
Informācija par Sabiedrību	3
Vadības ziņojums	4 – 13
Atsevišķie finanšu pārskati:	
Peļņas vai zaudējumu pārskats	14
Pārskats par finanšu stāvokli 2019.gada 30.septembrī	15-16
Pašu kapitāla izmaiņu pārskats	17
Naudas plūsmas pārskats	18-19
Finanšu pārskatu pielikumi	20-45

Informācija par Sabiedrību

Sabiedrības nosaukums	AS "Augstsprieguma tīkls"
Sabiedrības juridiskais statuss	Akciju sabiedrība
Reģistrācijas numurs, vieta un datums	000357556 Rīga, 2001. gada 28. decembrī
Pamatdarbības veids	Veikta pārreģistrācija Komercreģistrā 2004. gada 13. novembrī ar vienoto reģistrācijas numuru 40003575567 Elektroenerģijas apgāde, NACE kods 35.12
Adrese	Dārziema iela 86 Rīga, LV-1073 Latvija
Akcionārs	No 2012. gada 2. janvāra: Latvijas Republika Finanšu ministrijas personā (100%) Smilšu iela 1, Rīga, LV-1050, Latvija
Valdes locekļu vārdi, uzvārdi, ieņemamie amati	Varis Boks – valdes priekšsēdētājs Arnis Staltmanis – valdes loceklis Imants Zviedris – valdes loceklis Gatis Junghāns – valdes loceklis Mārcis Kauliņš – valdes loceklis
Padomes locekļu vārdi, uzvārdi, ieņemamie amati	Kaspars Āboliņš – padomes priekšsēdētājs Olga Bogdanova – padomes priekšsēdētāja vietniece Armands Eberhards – padomes loceklis Madara Melne – padomes locekle Aigars Ģērmanis – padomes loceklis
Pārskata periods	2019. gada 1.janvāris – 2019.gada 31. decembris

Vadības ziņojums

Darbības veids un raksturojums

Akciju sabiedrība "Augstsprieguma tīkls" (turpmāk arī - Sabiedrība) ir vienīgais Latvijas Republikas neatkarīgais Pārvades sistēmas operators (turpmāk arī – PSO).

Sabiedrības **vispārējais stratēģiskais mērķis** ir nodrošināt Latvijas energoapgādes drošumu, sniegt nepārtrauktu, kvalitatīvu un pieejamu energoapgādes pārvades pakalpojumu, kā arī īstenot valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīgu pārvaldību un sekmēt to integrāciju Eiropas Savienības iekšējā energoresursu tirgū.

Mūsu **misija** ir nodrošināt nepārtrauktu, drošu un ilgtspējīgi efektīvu elektroenerģijas pārvadi visā Latvijā.

Sabiedrības kā elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora **darbību raksturo trīs virzieni:**

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu nodrošināšana

Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana

Elektroenerģijas pārvades sistēmas vadība, attīstība un integrācija Eiropas energosistēmā

Atbilstoši Latvijā īstenotajam elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modelim, Sabiedrība elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos pārvades sistēmas aktīvus nomā no to īpašnieka AS "Latvijas elektriskie tīkli".

Ievērojot Sabiedrības ieguldījumu tās asociētajā sabiedrībā Latvijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatorā AS "Conexus Baltic Grid", būtisks Sabiedrības darbības virziens ir valstij stratēģiski svarīgo energoapgādes aktīvu ilgtspējīga pārvaldība, to integrāciju Eiropas Savienības (turpmāk arī – ES) iekšējā energoresursu tirgū.

Kvalitātes vadības sistēma un vērtības

Sabiedrība ir izstrādājusi, ieviesusi un uztur uzņēmuma vadības sistēmu, atbilstoši standartu ISO 9001:2015 (kvalitāte), ISO 14001:2015 (vide); ISO 45001:2018 (OHSAS 18001:2007) (darba drošība), ISO 50001:2011 (energo pārvaldība) prasībām.

Ieviestā Integrētā vadības sistēma nodrošina efektīvu Sabiedrības darbību, ievērojot starptautiski pieņemtus darbības mehānismus attiecībā uz kvalitātes, energopārvaldības, vides aizsardzības, darba vides un arodveselības pārvaldību, nodrošinot korektu normatīvo aktu prasību izpildi, veicinot Sabiedrības darbības konteksta apzināšanu, raugoties uz norisēm uzņēmumā caur uzņēmuma risku un procesu prizmu.

Sabiedrībā ir izstrādāta kvalitātes politika, kurā, pamatojoties uz Enerģētikas likumu, Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu, definētas šādas Sabiedrības pamatvērtības:

Uzticība		Godīgi Neatkarīga, ētiska un atklāta rīcība pret ikvienu un visiem
Attīstība		Gudri Efektīvi. Ar skatu nākotnē. Ilgtermiņa domāšana
Drošums		Atbildīgi Pārdomāta rīcība. Ar augstu atbildību pret darbu, cilvēkiem un dabu
Komanda		Kopīgi Apvienojam spēkus, lai sasniegtu vairāk. Spēcīga komanda, kas iedrošina un izaicina

Darbības vides raksturojums

Elektroenerģijas pārvade

Elektroenerģijas pārvadi nodrošina pārvades sistēmas operators, izmantojot pārvades sistēmu, kas ietver savstarpēji savienotus tīklus un iekārtas, tajā skaitā starpvalstu savienojumus, kuru spriegums ir 110 un vairāk kilovoltu un kuri tiek izmantoti pārvadei līdz attiecīgajai sadales sistēmai vai lietotājiem.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora darbību regulē Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk arī – SPRK) tās padomes vadībā.

Pārvades sistēmas operatoram noteiktie pienākumi tika īstenoti, izmantojot šādus pārvades tīklus, 2019.gada 31.decembris:

Augstākais spriegums (kV)	Apakšstaciju skaits (gab.)	Autotransformatoru un transformatoru skaits (gab.)	Uzstādītā jauda (MVA)	Gaisvadu un kabeļu EPL (km)
330 kV	17	27	4 075	1 552.99
110 kV	123	248	5 264	3 870.91
Kopā	140	275	9 339	5 423.90

2019.gada 12 mēnešos lietotājiem pārvadātas 6 012 GWh, kas atbilst 2018.gada atbilstošajam periodam (6 051 GWh).

Elektroenerģijas tirgus uzturēšana un attīstīšana

Latvijā elektroenerģijas tirgus darbības tiesiskais pamats ir Elektroenerģijas tirgus likums, kā ietvaros noteikts, ka pārvades sistēmas operatoram ar savu funkciju izpildi jāveicina iekšējā elektroenerģijas tirgus darbība un pārrobežu tirdzniecība, tai skaitā atbalstot arī elektroenerģijas biržu attīstību.

Papildus tam, Latvijas elektroenerģijas tirgus attīstību veicina Eiropas Komisijas Regulas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 714/2009 par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā prasībām.

2019.gadā Sabiedrība kopīgi ar citiem Eiropas Savienības PSO aktīvi iesaistījās četru uz Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus attīstību un integrāciju vērsto Regulu prasību (Tīkla kodeksu) ieviešanā:

- Komisijas Regula (ES) 2015/1222 ar ko izveido jaudas piešķiršanas un pārslodzes vadības vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) 2016/1719 ar ko izveido nākotnes jaudas vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) 2017/2195 ar ko izveido elektroenerģijas balansēšanas vadlīnijas;
- Komisijas Regula (ES) Nr. 543/2013 par datu iesniegšanu un publicēšanu elektroenerģijas tirgos.

Šie uz tirgus attīstību un integrāciju vērstie Tīkla kodeksi ļauj harmonizēt pārrobežu tirgu darbību visos tirgus darbības laika posmos, nodrošinot stabilāku elektroenerģijas tirgus darbību un ļaujot visiem tirgus dalībniekiem bez ierobežojumiem darboties ES vienotajā iekšējā elektroenerģijas tirgū.

Latvijas elektroenerģijas tirgus vairumtirgus līmenī ir tieši integrēts ar Baltijas valstīm un Ziemeļvalstīm, taču mazumtirgus tiek organizēts nacionālā līmenī.

Finanšu rezultāti un finanšu risku vadība

Pārskata periodā Sabiedrības ieņēmumi ir 185 778 461 EUR, tai skaitā ieņēmumi par elektroenerģijas pārvades tīkla pakalpojumiem 72 787 419 EUR, kas veido 39% no Sabiedrības ieņēmumiem. Būtisku daļu (46%) no Sabiedrības kopējiem ieņēmumiem, pārskata periodā veido ieņēmumi no AS "Latvijas elektriskais tīkls" par realizētajiem pārvades aktīvu pārbūves un jaunbūves darbiem. Sabiedrības peļņa pārskata periodā ir 4 474 941 EUR, kas ietver saņemtās dividendes no AS "Conexus Baltic Grid" 4 100 957 EUR apmērā.

Izvērtējot Sabiedrības finansiālo rezultātu rādītājus, saimnieciskās darbības rezultātus, jāņem vērā, ka, saskaņā ar Energētikas likuma 5. pantu, elektroenerģijas pārvade ir regulēta nozare, SPRK nosaka Sabiedrības atļauto peļņu, nosakot kapitāla atdeves likmi, apstiprinot elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifus.

Sabiedrības rentabilitāte no elektroenerģijas pārvades pakalpojumu sniegšanas 2019.gada 12 mēnešos atbilst Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu metodikā noteiktajai.

Ievērojot iepriekš minēto, kā arī to, ka Sabiedrība ir dabisks monopols, tās rentabilitātes rādītāji nav salīdzināmi ar nozares rādītājiem. Ievērojot Latvijā ieviesto PSO nodalīšanas modeli – neatkarīga pārvades sistēmas operatora izveidi, Sabiedrības rentabilitātes un citi finanšu rādītāji nav salīdzināmi arī ar citiem kaimiņvalstu vai Eiropas PSO, kuri vairumā gadījumu ir pārvades aktīvu īpašnieki.

Darba samaksas noteikšanas un aprēķināšanas kārtība tiek reglamentēta Sabiedrības iekšējos normatīvajos dokumentos atbilstoši LR likumdošanas prasībām.

Finanšu risku vadība

Sabiedrības darbība primāri ir saistīta ar pārvades sistēmas operatora pienākumu veikšanu, pārvades sistēmas un ražotāju un lietotāju (tajā skaitā sadales sistēmas operatoru), kuru elektroietaises ir pieslēgtas pārvades sistēmai, saskaņotas darbības nodrošināšanu, tādējādi Sabiedrības finanšu risku vadība tiek īstenota ar mērķi nodrošināt tehnoloģiskā procesa nepārtrauktību. Sabiedrības Finanšu risku vadība tiek īstenota saskaņā ar Sabiedrības vadības akceptēto Finanšu risku vadības politiku, tai pakārtotajiem Finanšu risku pārvaldības noteikumiem.

Sabiedrības saimnieciskā darbība ir pakļauta tādiem finanšu riskiem kā apgrozījuma, izmaksu un naudas plūsmas riski.

Finanšu resursu pārvaldība Sabiedrībā vērsta uz saimnieciskās darbības finansējuma un finansiālās stabilitātes nodrošināšanu, realizējot konservatīvu finanšu risku vadību.

Sabiedrības apgrozījuma riski tiek vadīti atbilstoši noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, nodrošinot pastāvīgu pakalpojumu tarifu atbilstības ar pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām uzraudzību.

Sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka tai ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos.

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Lai gan Sabiedrībai ir nozīmīga riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais Sadarbības darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība - akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzrādīti atgūstamajā vērtībā.

Sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātes banku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Sabiedrības vadība prognozē, ka tai nebūs likviditātes problēmas un Sabiedrība varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos. Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrībai būs pietiekami naudas resursi, lai tās likviditāte nebūtu apdraudēta.

Korporatīvā un sociālā atbildība

Sabiedrības stratēģiskā virzība vērsta uz ilgtspējīgu attīstību. Sabiedrība piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta rīkotajā ikgadējā "Ilgspējas indeksā", 2019.gadā iegūta platīna godalga (vērtējums par 2018.gadu). Vienlaikus arī saņemts Labklājības ministrijas tituls "Ģimenei draudzīgs komersants".

Sabiedrībā ir izstrādāta un apstiprināta Korporatīvās un sociālās atbildības politika. Korporatīvās un sociālās atbildības (turpmāk arī – KSA) politika nosaka KSA formas, pamatprincipus un virzienus, aktivitāšu izvēles kritērijus.

Sabiedrības Vides politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot Sabiedrības vides sniegumu, novēršot vai samazinot kaitīgo ietekmi uz vidi, racionāli izmantojot dabas resursus un ieviešot labākos pieejamos tehniskos paņēmienus visās Sabiedrības darbības jomās

Sabiedrība sistemātiski veic riska novērtējumu (vides pārskatu veic reizi trīs gados, nākošais paredzēts 2020.gadā par 2017.-2019.gadu), nozīmīgu risku novēršanai tiek noteiktas vides programmas. Tiek uzturēts vides notikumu reģistrs. Galvenie vides piesārņojuma rādītāji tiek periodiski kontrolēti saskaņā ar vides monitoringa plānu. Kopējais riska līmenis vides jomā ir zems.

Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta energoefektivitātes jautājumiem. Sabiedrības Energo pārvaldības politikas mērķis ir nepārtraukti uzlabot Sabiedrības energosniegumu, samazinot tehniskos un tehnoloģiskos zudumus, uzlabojot uzņēmuma objektu ekspluatācijas energopatēriņa rādītājus un pilnveidojot uzņēmuma autotransporta iegādes un izmantošanas stratēģiju.

Pārskata periodā ir sagatavots, izskatīts un 2019.gada 5.aprīlī apstiprināts energopārvaldības pārskats par 2018.gadu.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifs

Elektroenerģijas pārvades pakalpojumu tarifi tiek noteikti saskaņā ar SPRK apstiprināto "Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku". 2019.gadā pārvades sistēmas pakalpojumi tika sniegti, piemērojot tarifus, kas apstiprināti ar SPRK Padomes 2017.gada 4.aprīļa lēmumu.

Sabiedrība kā vienu no prioritārajiem mērķiem ir izvirzījusi pasākumu īstenošanu elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu pieauguma samazināšanai. Lai īstenotu izvirzīto mērķi, Sabiedrība kapitālieguldījumu finansēšanai aktīvi piesaista Eiropas Savienības (ES) līdzfinansējumu. Pašreiz ES līdzfinansējums ir piesaistīts 4 kapitālieguldījumu projektiem. Papildus iepriekš minētajam, lai iespējami mazinātu ietekmi uz pārvades tarifiem, Sabiedrība kapitālieguldījumu finansēšanai novirza uzkrātos pārslodzes maksas ieņēmumus.

2019.gadā tika turpināts 2017.gadā uzsākto Sabiedrības saimnieciskās darbības procesu efektivitātes pilnveidošanu, izmaksu optimizāciju.

Sabiedrības aktivitāšu rezultātā, gandrīz 80% no attīstības projektu, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā, realizācijai nepieciešamā finansējuma tiek segti no ES līdzfinansējuma un pārslodzes maksas ieņēmumiem, tādējādi samazinot ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Turpmākā attīstība

Sabiedrības galvenā uzmanība tiek pievērsta ilgtspējīgai izaugsmei, nolūkā pilnveidot Latvijas un Baltijas elektroenerģijas tirgus dalībniekiem sniegtos pakalpojumus.

Izvirzot ilgtermiņa stratēģiskos mērķus, Sabiedrība vadījusi no Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam, Nacionālās attīstības plānā 2014.-2020.gadam, kā arī Enerģētikas attīstības pamatnostādņēs 2016.-2020.gadam izvirzītajiem mērķiem. Kā viens no prioritārajiem iepriekš minētajos stratēģiskās plānošanas dokumentos izvirzītajiem mērķiem ir valsts enerģētiskās neatkarības nodrošināšana, palielinot energoresursu pašnodrošinājumu un integrējoties ES enerģijas tīklos.

Sabiedrība, apstiprinot Vidēja termiņa darbības stratēģiju 2016. – 2019.gadam, ir noteikusi šādas stratēģisko **mērķu grupas:**

A. Latvijas enerģētiskās drošības stiprināšana, integrējoties ES elektroenerģijas tirgū, nodrošinot Latvijas pārvades sistēmas attīstību, atbilstoši SPRK apstiprinātajam elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam 10 gadu periodam;

B. Nodrošināt Latvijas elektroenerģijas sistēmas drošu darbības režīmu un klientu kvalitatīvu elektroapgādi;

C. Nodrošināt ilgtspējīgu un pārdomātu saimniecisko darbību, nodrošinot efektīvu energoresursu izlietojumu, vides risku uzraudzību, novēršot vai mazinot piesārņojumu no sabiedrības darbības;

D. Apliecināt Sabiedrību kā sociāli atbildīgu uzņēmumu, apmierinot klientu vajadzības savlaicīgi, atsaucīgi, tehniski un ekonomiski pamatoti un saskaņā ar tiesību aktiem.

Pārskata periodā izstrādāta un iesniegta Pārresoru koordinācijas centram atzinuma saņemšanai Vidēja termiņa darbības stratēģija 2020.-2025.gadam.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstība

Ar SPRK padomes 2019.gada 19.septembra lēmumu Nr.149 "Par elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānu" apstiprināts Sabiedrības izstrādātais elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns laika periodam no 2020.gada līdz 2029.gadam (turpmāk arī – Attīstības plāns).

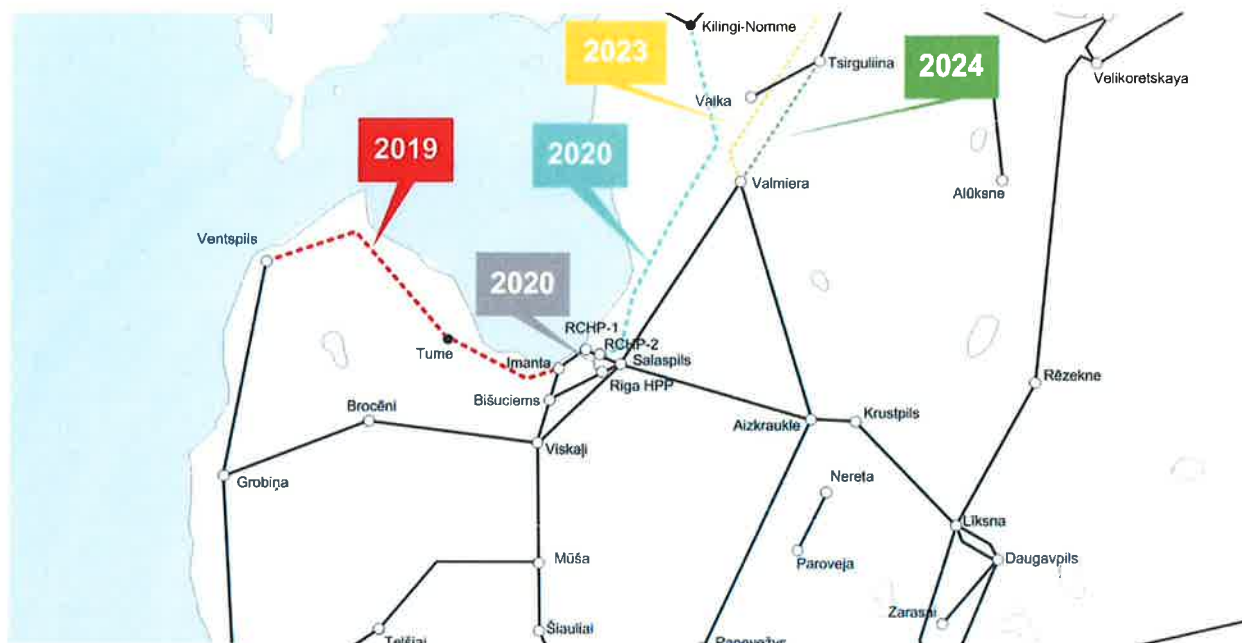
Izstrādātais Attīstības plāns nosaka pārvades sistēmas attīstību un nepieciešamos finanšu ieguldījumus pārvades infrastruktūrā turpmākajiem 10 gadiem, paredzot elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstībā ieguldīt 413 miljonus *euro*.

Attīstības plāna realizācijas rezultātā, paredzēts ilgtermiņā samazināt iekārtu, kurām ir pārsniegtas kritiskās vecuma robežvērtības, skaitu.

Būtiskākie attīstības pasākumi turpmākajos gados:

Elektroenerģijas pārvades tīkls tiek attīstīts atbilstoši Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plānam un Eiropas pārvades sistēmas desmit gadu attīstības plānam. Eiropas desmit gadu attīstības plānā tiek iekļauti tie Latvijas attīstības projekti, kas ir stratēģiski svarīgi ne tikai nacionāli, bet arī Baltijas jūras reģionā kopumā.

Attīstības projekti, kas iekļauti Eiropas desmitgades attīstības plānā.

- 330 kV EPL savienojuma "Kurzemes loks" 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija "Ventspils –Tume – Imanta"

Projekta ietvaros paredzēta esošo 110 kV gaisvadu elektropārvades līniju pārbūve par 330 kV līnijām no Ventspils līdz Imantai (Rīgā), kā arī plānots paplašināt esošo 330 kV apakšstaciju "Imanta" un izbūvēt jaunu 330 kV sadales ietaisi apakšstacijā "Tume". Paredzēta arī 110 kV sadales ietaišu rekonstrukcija apakšstacijās "Dundaga", "Talsi", "Valdemārpils", "Kandava", "Priedaine".

Projekta realizācija pabeigta un tas nodots ekspluatācijā pirms Granta līgumā noteiktajiem termiņiem.

- Latvijas – Igaunijas trešais starpsavienojums

Projekta ietvaros paredzēts izbūvēt jaunu 330kV līniju 180 km garumā, kas savienos apakšstaciju "TEC-2" Latvijā un Kilingi – Nomme Igaunijā, kā arī paplašināt apakšstaciju TEC-2, uzstādot tajā arī šunta reaktoru sistēmas reaktīvās jaudas kompensācijai.

2018.gadā noslēgti līgumi par jaunās līnijas būvprojektēšanu un būvniecību, kā arī par apakšstacijas TEC-2 paplašināšanu un šunta reaktoru piegādi. Saņemtas visas nepieciešamās būvatļaujas un uzsākta jaunās līnijas un apakšstacijas "TEC-2" paplašināšanas būvprojektēšana.

2019.gadā aktīvi realizēta jaunās līnijas būvniecība praktiski visos posmos no Latvijas – Igaunijas robežas līdz pat apakšstacijai "TEC-2". Tāpat tiks uzsākti apakšstacijas "TEC-2" paplašināšanas darbi. Visu projektu plānots pabeigt 2020.gadā.

- Jaunas elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūve

Projekts paredz jaunas 330kV gaisvadu/kabeļu līnijas izbūvi (orientējošais līnijas garums – 13 km), apakšstacijas Rīgas TEC2 330kV sadalnes paplašināšanu, kā arī apakšstacijas Rīgas HES pārbūvi divkopņu izpildījumā pēc iespējas izmantojot esošās iekārtas un risinājumus.

2018.gadā noslēgti līgumi par 330kV līnijas būvprojektēšanu, kabeļu piegādi un būvniecības darbiem, kā arī līgumi par apakšstacijas "Rīgas HES" 330kV sadalnes pārbūvi un apakšstacijas

"TEC-2" 330kV sadalnes paplašināšanu. Uzsākti būvprojektēšanas darbi visos iepriekš minētajos objektos.

2019.gadā uzsākta līnijas "Rīgas TEC2 – Rīgas HES" būvniecība, kā arī apakšstacijas "Rīgas HES" 330kV sadalnes pārbūves un apakšstacijas "TEC-2" 330kV sadalnes paplašināšanas būvdarbi. Visus projekta ietvaros paredzētos darbus plānots pabeigt līdz 2020.gada izskaņai.

- 330kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) un 330kV elektropārvades līnijas Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spējas palielināšana starp Latviju un Igauniju Baltijas valstu sinhronizācijas ar kontinentālo Eiropu projekta 1.fāzes ietvaros.

Projekts paredz abas esošās 330kV līniju pilnībā aizstāt ar jaunām, paaugstinātas caurlaides spējas līnijām. Abu līniju kopējais garums Latvijas teritorijā – 100 km.

2018.gadā abiem 330kV līniju pārbūves projektiem ir veikts sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums un saņemti Valsts vides dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes tehniskie noteikumi, kas projekta īstenošanai jāievēro projekta realizācijas gaitā.

Tāpat 2018. gadā izpildīti visi nepieciešami priekšnosacījumi Eiropas savienības līdzfinansējuma saņemšanai no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta (CEF – *Connecting Europe Facility*) līdzekļiem.

Ņemot vērā, ka 2019.gada 23.janvārī Baltijas sinhronizācijas projektam, tajā skaitā abu esošo Igaunijas – Latvijas starpsavienojumu 330kV līniju pārbūvei, ir piešķirts Eiropas savienības līdzfinansējums 75% apmērā, 2019.gadā tika turpinātas aktivitātes projekta īstenošanas uzsākšanai – sabiedriskās apspriešanas, iepirkuma procedūras būvdarbu veicēja izvēlei īstenošana un citi pasākumi.

Projekta realizācija paredzēta tūlīt pēc projekta Latvijas - Igaunijas trešais starpsavienojums realizācijas.

Visi iepriekš minētie projekti iekļauti Eiropas kopējo interešu projektu (KIP) 3.sarakstā, Visiem projektiem ir piešķirts Eiropas savienības līdzfinansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta:

- 330kV elektropārvades līnijas Tartu (EE) – Valmiera (LV) un 330kV elektropārvades līnijas Tsirgulina (EE) – Valmiera (LV) caurlaides spējas palielināšanai ES līdzfinansējums piešķirts 2019.gadā;
- elektropārvades līnijas Rīgas TEC2 – Rīgas HES izbūvei 2017.gadā;
- projektiem Kurzemes loka 3.posma izbūve un Latvijas-Igaunijas trešā starpsavienojuma izbūve, Eiropas līdzfinansējums no Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta programmas ir piešķirts 2014.gada novembrī.

Elektroenerģijas pārvades sistēmas ilgtspējas projekti

Izstrādātais Latvijas elektroenerģijas pārvades sistēmas attīstības plāns nākamajiem 10 gadiem paredz virkni pasākumu pārvades infrastruktūras uzlabošanai – esošo 330 kV un 110 kV apakšstaciju pārbūvi, elektropārvades līniju darbību uzlabošanu, transformatoru nomaiņu u.c.

Trešo pušu piekļuve elektroenerģijas pārvades tīklam

Ņemot vērā Latvijas elektroenerģijas tirgus darbības principus, AS "Augstsprieguma tīkls" arī turpmāk saskaņā ar taisnīguma, atklātības un vienlīdzības principiem nodrošinās kā elektroenerģijas ražotāju, tā pārvades sistēmas lietotāju nediskriminējošu piekļuvi pārvades sistēmai gan izbūvējot jaunus, gan rekonstruējot esošos pieslēgumus.

Sistēmas vadības un elektroenerģijas tirgus attīstība

Īstenojot Eiropas Savienības politiku attiecībā uz vienotu elektroenerģijas tirgu, AS "Augstsprieguma tīkls" aktīvi turpina darboties Eiropas Savienības iekšējā elektroenerģijas tirgus integrācijas aktivitātēs, kas tiek veiktas gan Eiropas Savienības ietvaros, gan arī Baltijas valstu reģionā.

Turpmākajos gados būtiskākie izaicinājumi saistīti ar Baltijas valstu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu.

2015.gada 14.janvārī Rīgā Baltijas valstu par enerģijas nozari atbildīgie ministri pieņēma politisku lēmumu par Baltijas valstu sinhronizācijas projekta ar kontinentālo Eiropu turpmāko virzību un attīstību, parakstot Deklarāciju par Baltijas valstu enerģijas piegāžu drošību, kur viens no tās punktiem paredz atbalstīt Baltijas valstu sinhronizāciju ar kontinentālo Eiropu un desinhronizāciju ar Krievijas un Baltkrievijas energosistēmu.

2015.gada 21.oktobra Baltijas valstu PSO vadītāju tikšanās laikā tika pieņemts lēmums par projekta uzsākšanu Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmu izolētās darbības testa veikšanai un sadarbības līguma noslēgšanai šī projekta īstenošanai.

2017.-2018.gadā, piesaistot ES līdzfinansējumu, sadarbībā ar Baltijas valstu un Polijas PSO tika izstrādāts pētījums par Baltijas energosistēmas izolētās darbības testa veikšanu, dinamikas un frekvences izpēti.

Pamatojoties uz pētījumu rezultātiem, 2018. gada 28. jūnijā Baltijas valstu Ministru prezidenti un Eiropas Komisijas prezidents parakstīja sinhronizācijas ceļa karti ar rekomendējamiem turpmākiem soļiem sinhronizācijai ar kontinentālo Eiropu un de-sinhronizācijai ar Krievijas apvienoto elektroenerģijas sistēmu.

2018.gada 14.septembrī Eiropas Komisija atbalstīja Baltijas valstu sinhronizāciju politiskā līmenī un rekomendēja uzsākt Baltijas valstu sinhronizācijas procedūras uzsākšanu ar kontinentālo Eiropu.

2018.gada 19.septembrī Baltijas valstu PSO iesniedza Polijas PSO pieteikumu par pievienošanās kontinentālās Eiropas sinhronai zonai, tāpat 2018.gada 21.septembrī Polijas PSO iesniedza pieteikumu ENTSO-E kontinentālās Eiropas reģionālai grupai par sinhronas zonas paplašināšanu ar Baltijas valstu elektroenerģijas sistēmām.

2019.gada 22.maijā AS "Augstsprieguma tīkls" parakstīja Pievienošanās līgumu kontinentālās Eiropas elektroenerģijas sistēmai, tas stājies spēkā 2019.gada 27.maijā.

2019.gada 23.janvārī CEF koordinēšanas komiteja atbalstīja Baltijas sinhronizācijas pieteikuma 1.fāzi un nolēma piešķirt 75% līdzfinansējumu pieteikumā iekļautiem projektiem.

Dabaszāzes pārvade un uzglabāšana

Ievērojot Ministru Kabineta 2017.gada 5.decembra un 19.decembra lēmumu, Sabiedrība 2017. gadā ir iegādājusies 34.36% Latvijas dabaszāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS "Conexus Baltic Grid" akciju.

Sabiedrības ieguldījums tiek pārvaldīts atbilstoši Korporatīvās pārvaldības vadlīnijām. AS "Conexus Baltic Grid" stratēģiskie mērķi pakārtoti iecerei turpināt virzību uz Baltijas valstu, Polijas un Somijas reģionālā dabaszāzes tirgus izveidi līdz 2020. gadam.

Līdzdalības iegūšana AS "Conexus Baltic Grid" neatstās ietekmi uz elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Apstākļi un notikumi pēc pārskata perioda beigām

Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra sēdes protokollēmumu Nr.46, 38§ tika atbalstīta elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora pilnīga īpašumtiesību nodalīšanas modeļa ieviešana un uzdots Ekonomikas ministrijai un Finanšu ministrijai nodrošināt, ka AS "Latvenergo" un AS "Augstsprieguma tīkls" izpilda normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus par pilnīgas īpašumtiesību nodalīšanas modeļa ieviešanu līdz 2020.gada 1.jūlijam. Savukārt, ar Ministru kabineta 2019.gada 17.decembra sēdes protokollēmumu Nr.59, 75§ tika noteikts, ka, pēc AS "Latvijas elektriskie tīkli" valstij piederošo akciju ieguldīšanas AS "Augstsprieguma tīkls", īstenojama AS "Augstsprieguma tīkls" un AS "Latvijas elektriskie tīkli" reorganizācija, AS "Latvijas elektriskie tīkli" pievienojot AS "Augstsprieguma tīkls" līdz 2020.gada 31.decembrim.

Paziņojums par vadības atbildību

Pamatojoties uz AS "Augstsprieguma tīkls" valdes rīcībā esošo informāciju, AS "Augstsprieguma tīkls" nerevidētie starpperiodu saīsinātie finanšu pārskati par 12 mēnešu periodu, kas beidzas 2019.gada 31.decembrī visos būtiskajos aspektos sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Sabiedrības aktīviem, pasīviem, finansiālo stāvokli un peļņu vai zaudējumiem.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
Valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
Valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Peļņas vai zaudējumu pārskats

		31.12.2019. EUR	31.12.2018 EUR
Ieņēmumi	3	185 778 461	193 866 482
Pārējie saimnieciskās darbības ieņēmumi	4	251 390	120 002
Izlietotās izejvielas un materiāli, remontu izmaksas	5	(28 641 681)	(29 866 634)
Personāla izmaksas	6	(15 832 954)	(15 666 872)
Nolietojums un amortizācija		(37 559 896)	(1 416 505)
Pārējās saimnieciskās darbības izmaksas	7	(102 075 078)	(146 810 928)
Ieņēmumi no līdzdalības		4 193 864	4 852 507
Finanšu ieņēmumi	8(a)	44 224	19 620
Aktīvu nomas procentu izdevumi		(1 682 295)	
Finanšu izmaksas	8(b)	(1 094)	(420 554)
Peļņa pirms nodokļiem		4 474 941	4 677 118
Uzņēmuma ienākuma nodoklis			
Pārskata perioda peļņa		4 474 941	4 677 118

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

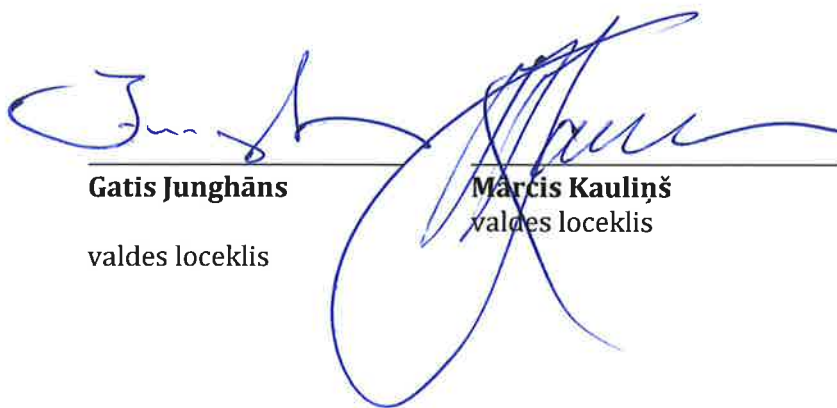

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 19.februāris

Pārskats par finanšu stāvokli 2019.gada 31.decembrī

	Pielikums	31.12.2019 EUR	31.12.2018. EUR
AKTĪVS			
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Nemateriālie ieguldījumi	9	50 413 419	4 650 393
Pamatlīdzekļi	9	5 491 202	4 318 933
Tiesības izmantot aktīvu		36 507 441	
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	10	1 902 888	1 902 888
Ieguldījums asociētajā sabiedrībā		57 394 971	57 394 971
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		151 709 921	68 267 185
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	11	480 112	491 767
Debitori			
Pircēju un pasūtītāju parādi, neto	12	7 962 578	1 601 681
Terminoguldījumi	13	20 000 000	50 000 000
Citi debitori	13	22 810	54 646
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	13	11 512	11 512
Nākamo periodu izmaksas	14	338 228	341 905
Uzkrātie ieņēmumi		12 609 612	15 593 970
Kopā debitori		40 944 740	67 603 714
Nauda	15	28 216 327	56 636 900
Apgrozāmie līdzekļi kopā		69 641 179	124 732 381
AKTĪVU KOPSUMMA		221 351 100	192 999 566

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 19.decembris

Pārskats par finanšu stāvokli 2019.gada 30.septembrī (turpinājums)

	Pielikums	31.12.2019 EUR	31.12.2018. EUR
PASĪVS			
Pašu kapitāls			
Akciju kapitāls	16	64 218 079	63 139 313
Rezerves		2 527 228	2 527 228
Nesadalītā peļņa/ (uzkrātie zaudējumi)		(934 857)	-
Pārskata perioda peļņa/(zaudējumi)		4 474 941	4 677 118
Pašu kapitāls kopā		70 285 391	70 343 659
Ilgtermiņa kreditori			
Darbinieku labumu saistības		2 828 701	2 918 284
Nākamo periodu ieņēmumi		84 522 684	87 090 454
Ilgtermiņa kreditori kopā	17	87 351 385	90 008 738
Īstermiņa kreditori			
Nomas saistības		37 475 766	-
Nākamo periodu ieņēmumi	18	9 641 197	5 962 839
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		6 095 667	13 569 641
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	21	1 019 108	907 197
No pircējiem saņemtie avansa maksājumi	19	82 758	1 310 742
Pārējie kreditori	19	3 064 766	3 692 462
Uzkrātās saistības	20	6 335 062	7 204 288
Īstermiņa kreditori kopā		63 714 324	32 647 169
PASĪVU KOPSUMMA		221 351 100	192 999 566

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

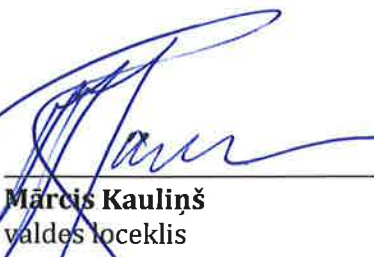
Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības
departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 19.februāris

Pašu kapitāla izmaiņu pārskats

	Pielikums	Akciju kapitāls EUR	Nesadalītā peļņa EUR	Rezerves EUR	Kopā EUR
ATLIKUMS 2017. GADA 31. DECEMBRĪ	16	5 744 342	309 244	2 445 459	8 499 045
Izmaksātās dividendes par 2017.gadu		-	(247 395)	-	(247 395)
Novirzīts rezervēs		-	(61 849)	61 849	-
Akciju kapitāla palielinājums		57 394 971	-	-	57 394 971
Aktuārie ienākumi		-	-	19 920	19 920
Pārskata perioda peļņa		-	4 677 118	-	4 677 118
ATLIKUMS 2018. GADA 31. DECEMBRĪ	16	63 139 313	4 677 118	2 527 228	70 343 659
Izmaksātās dividendes par 2018.gadu		-	(3 598 352)	-	(3 598 352)
Akciju kapitāla palielinājums		1 078 766	(1 078 766)	-	-
SFPS 16 "Noma" sākotnējās ieviešanas ietekme		-	(934 857)	-	(934 857)
Pārskata perioda peļņa		-	4 474 941	-	4 474 941
ATLIKUMS 2019. GADA 31. DECEMBRĪ	16	64 218 079	3 540 084	2 527 228	70 285 391

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 19.februāris

Naudas plūsmas pārskats

	Pielikumi	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
I PAMATDARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA			
Peļņa pirms nodokļiem		4 474 941	4 677 118
Korekcijas			
a) nolietojums, amortizācija	9	1 495 295	1 418 638
b) Pārvades aktīvu lietošanas tiesību nolietojums		1 968 610	-
c) uzkrājumu izmaiņas		(89 583)	339 475
d) ieņēmumi no dividendēm		(4 193 864)	(4 852 507)
e) procentu izmaksas		(1 094)	420 554
f) procentu ieņēmumi	8(a)	(68 510)	(19 620)
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa saistību atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		3 585 795	1 983 658
Korekcijas			
a) pircēju un pasūtītāju parādu, citu debitoru un uzkrāto ieņēmumu samazinājums/ (pieaugums)		(4 873 983)	68 800 305
b) krājumu atlikumu samazinājums/ (pieaugums)		11 655	(13 948)
c) parādu piegādātājiem un pārējiem kreditoriem, uzkrāto saistību (samazinājums)/pieaugums		(10 087 854)	(57 950 961)
Pamatdarbības bruto naudas plūsma		(11 364 387)	7 819 054
Procentu maksājumi		1 094	(2 053)
Aktīvu nomas procentu maksājumi		1 682 295	-
Procentu ieņēmumi		68 510	19 620
Uzņēmumu ienākumu nodoklis		(719 670)	(600 633)
PAMATDARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA		(10 332 158)	7 235 988

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

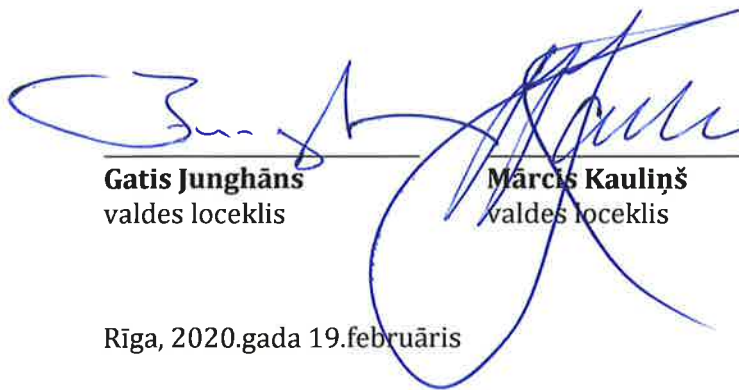
Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 19.februāris

Naudas plūsmas pārskats (turpinājums)

Pielikumi	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
II IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA		
Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu iegāde	(12 945 289)	(6 121 486)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas	45 909	-
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	-	57 394 382
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības	(35 139 407)	-
Saņemtās dividendes	4 193 864	4 852 507
Izvietotie termiņnoguldījumi, neto	30 000 000	(15 000 000)
IEGULDĪŠANAS DARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA	(13 844 923)	41 125 403
III FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NAUDAS PLŪSMA		
Saņemtais ES finansējums	2 252 627	828 235
Izmaksātās dividendes	(2 878 682)	(247 395)
Atzītās tiesības lietot aktīvu	(3 617 437)	-
Ieguldījums pamatkapitālā	-	57 394 971
Saņemtie aizdevumi	-	(57 394 382)
Samaksātie procenti par aizņēmumu	-	(418 501)
FINANSĒŠANAS DARBĪBAS NETO NAUDAS PLŪSMA	(4 243 492)	162 339
NETO NAUDAS UN TĀS EKVIVALENTU PALIELINĀJUMS / (SAMAZINĀJUMS)	(28 420 573)	48 523 730
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā	56 636 900	8 113 170
<b style="color: red;">Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	<b style="color: red;">28 216 327	<b style="color: red;">56 636 900

Pielikumi, kas atspoguļoti no 20. līdz 45. lappusei, ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

Varis Boks
valdes priekšsēdētājs

Arnis Staltmanis
valdes loceklis

Imants Zviedris
valdes loceklis

Gatis Junghāns
valdes loceklis

Mārcis Kauliņš
valdes loceklis

Māra Grava
Finanšu un grāmatvedības departamenta vadītāja

Rīga, 2020.gada 19.februāris

Atsevišķo finanšu pārskatu pielikumi

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

AS "Augstsprieguma tīkls" ir pārvades sistēmas operators, kas, saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegto licenci Nr. E12001, nodrošina pārvades tīkla darbības un Latvijas elektroenerģijas sistēmas elektroapgādes drošumu, sniedz pārvades pakalpojumu, balstoties uz publicētiem pārvades pakalpojuma tarifiem, pastāvīgi nodrošina pārvades sistēmas pakalpojumu pieejamību. AS "Augstsprieguma tīkls" veic pārvades sistēmas operatīvo vadību un nodrošina drošu, stabilu elektroenerģijas pārvadi.

2019.gada 31.decembrī visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas pieder Latvijas Republikai Finanšu ministrijai. Sabiedrības juridiskā adrese ir Dārziema iela 86, Rīga, LV-1073, Latvija.

Finanšu pārskatu 2020.gada 19.februārī ir apstiprinājusi Sabiedrības valde šādā sastāvā: Varis Boks (valdes priekšsēdētājs), Imants Zviedris (valdes loceklis), Arnis Staltmanis (valdes loceklis), Mārcis Kauliņš (valdes loceklis), Gatis Junghāns (valdes loceklis).

Sabiedrības revidents ir zvērinātu revidentu komercsabiedrība „Deloitte Audits Latvia” SIA un atbildīgā zvērinātā revidente Inguna Staša.

2. NOZĪMĪGI GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES PRINCIPI

Šajā pielikuma sadaļā tiek atklāti galvenie grāmatvedības uzskaites pamatprincipi, kas ir izmantoti sagatavojot finanšu pārskatus. Šie pamatprincipi tiek konsekventi piemēroti, atspoguļojot datus par visiem pārskatā ietvertajiem periodiem.

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS), piemērojot darbības turpināšanas principu. Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir uzrādīti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Sabiedrības finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Šie finanšu pārskati ir Sabiedrības atsevišķie finanšu pārskati, kuros ieguldījumi asociētajās sabiedrībās ir novērtēti saskaņā ar izmaksu vērtību. Šajos finanšu pārskatos pašu kapitāla metode ieguldījumu asociētajās sabiedrībās novērtēšanā netiek izmantota.

Finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi. Naudas plūsmu pārskats sagatavots saskaņā ar netiešo metodi.

Finanšu pārskatos finanšu rādītāji ir norādīti *euro* (Euro).

Finanšu pārskatā tiek ievērota rādītāju salīdzināmība, gadījumos, kad pārskata gadā tiek mainīta finanšu pārskatu informācijas prezentācija, salīdzinošie rādītāji tiek pārklasificēti un ir salīdzināmi.

Finanšu pārskati aptver laika periodu no 2019. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, Vadība pamatojās uz zināmām aplēsēm un pieņēmumiem, kas ietekmē atsevišķus pārskatos atspoguļotos posteņu atlikumus, kā arī iespējamo saistību apmēru. Nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses. Jebkāda aplēšu izmaiņu ietekme tiek atspoguļota finanšu pārskatos to noteikšanas brīdī. Lai gan šīs aplēses ir sagatavotas, balstoties uz visaptverošu Vadības rīcībā esošo informāciju par pašreizējiem notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tām.

Šādi jauni un grozīti SFPS un interpretācijas stājušies spēkā 2018. gadā:

- Pārskata gadā Sabiedrība ir piemērojusi 9. SFPS Finanšu instrumenti (apstiprināti ES 2016. gada 22. novembrī) un ar tiem saistītos turpmākos grozījumus citos SFPS standartos, kas ir spēkā gada periodam, kurš sākas 2018. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma. 9. SFPS pārejas noteikumi ļauj uzņēmumam nepārveidot salīdzināmos radītājus.

9. SFPS ietver prasības atzīšanai un novērtēšanai, vērtības samazināšanai, atzīšanas pārtraukšanai un vispārējai riska ierobežošanas uzskaiti.

Klasifikācija un novērtēšana - 9. SFPS iepazīstina ar jaunu pieeju finanšu aktīvu klasifikācijā, kas ir balstīta uz naudas plūsmas pazīmēm, kā arī to biznesa modeli kādam finanšu aktīvs tiek turēts. Šī vienotā uz principiem balstītā pieeja aizstāj esošās uz noteikumiem balstītās prasības, kas ietvertas 39. SGS. Šī jaunā pieeja arī definē vienotu vērtības samazināšanās novērtēšanas modeli visiem finanšu instrumentiem.

Vērtības samazināšanās - 9. SFPS iepazīstina ar jaunu sagaidāmo zaudējumu vērtības samazināšanās novērtēšanas modeli, kas pieprasīs laicīgāku sagaidāmo zaudējumu atzīšanu no līguma neizpildes. Jaunais standarts pieprasa sabiedrībām atzīt zaudējumus no līguma neizpildes brīdī, kad finanšu instrumenti tiek atzīti pirmo reizi, kā arī pieprasa pilna dzīves cikla sagaidāmos zaudējumus atzīt daudz savlaicīgāk.

Riska ierobežošanas uzskaitē - 9. SFPS iepazīstina ar no pašiem pamatiem pārveidotu riska ierobežošanas uzskaites modeli ar uzlabotām informācijas atklāšanas prasībām attiecībā uz risku vadīšanas aktivitātēm. Jaunais modelis atspoguļo būtisku riska ierobežošanas uzskaites pārveidošanu, kas saskaņo grāmatvedības metodi ar riska pārvaldības darbībām.

Pašu saistības - 9. SFPS atceļ svārstības peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kuras bija radušās no izmaiņām kredītriska aplēsēs, tām saistībām, kuras tika izvēlētas novērtēšanai pēc patiesās vērtības modeļa. Šī uzskaites izmaiņa nozīmē to, ka ieņēmumi no pašas sabiedrības kredītriska novērtējuma samazināšanās attiecībā uz šīm saistībām vairs netiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Sabiedrības vadība izvērtēja, ka akciju patiesa vērtība ir līdzīga to iegādes vērtībai, tādējādi patiesās vērtības izmaiņas netika atzītas. Patiesās vērtības izvērtējums balstās uz paredzamo dividenžu peļņas normu, kas ir līdzīga dividenžu peļņas normai kompānijās ar līdzīgo riska profilu, kuru akcijas tiek publiski tirgotas.

9. SFPS nav būtiskas ietekmes uz Sabiedrības finanšu pārskatiem attiecībā uz vērtības samazināšanas zaudējumiem.

- 15.SFPS „Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1.janvārī vai vēlāk) un grozījumi "15.SFPS „Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1.janvārī vai vēlāk);

SFPS Nr. 15 “Ieņēmumi no līgumiem no klientiem” izmanto piecu soļu modeli. Modelis sastāv no:

- Līgumattiecību noteikšanas;
- Līguma izpildes saistības noteikšanas;
- Darījuma cenas noteikšanas;
- Darījuma cenas attiecināšanas uz izpildes pienākumu;
- Ieņēmumu atzīšanas, kad Sabiedrība ir izpildījusi izpildes pienākumu.

Jauns standarts ievieš ieņēmumu atzīšanu kopā ar preču vai pakalpojumu nodošanu pircējam, atbilstoši darījuma cenai. Ja atsevišķās preces un pakalpojumi tiek apvienoti piedāvājumu pakās,

katras atsevišķās preces vai pakalpojuma pārdošana ir atzīstama kā atsevišķs darījums un jebkādas līguma atlaides parasti ir jāattiecinā uz katru darījuma elementu. Darījumiem ar mainīgu atlīdzību ir jāatzīst minimālo summu kas nav pakļauta būtiskam atcelšanas riskam. Izmaksas, kas saistītas ar klientu līgumu noslēgšanu ir kapitalizējamas un amortizējamas līguma darbības laikā.

Sabiedrība piemēro 15. SFPS "Ieņēmumi no līgumiem ar klientiem" standartu visiem līgumiem ar klientiem, izņemot :

- a) nomas līgumus, kuri ietilpst 17. SGS Noma darbības jomā ;
- b) apdrošināšanas līgumus, kuri ietilpst 4. SFPS Apdrošināšanas līgumi darbības jomā;
- c) finanšu instrumentus un citas līgumiskās tiesības vai pienākumus, kas ietilpst 9. SFPS Finanšu instrumenti, 10. SFPS Konsolidētie finanšu pārskati, 11. SFPS Kopīgas struktūras, 27. SGS Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati un 28. SGS Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos darbības jomā; un
- d) nemonetārās apmaiņas starp uzņēmumiem tajā pašā darbības jomā, lai veicinātu tirdzniecību ar klientiem vai iespējamajiem klientiem.

Minētajam standartam nav būtiskas ietekmes uz Sabiedrības finanšu pārskatiem.

- IASB izdotie un ES pieņemtie standarti un grozījumi spēkā esošajos standartos, kas vēl nav stājušies spēkā

IASB ir izdevusi un ES pieņēmusi šādus jaunus standartus, grozījumus spēkā esošajos standartos un jaunās norādes par interpretāciju, kas šo finanšu pārskatu apstiprināšanas dienā vēl nav stājušies spēkā:

- 16.SFPS „Noma” (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2019.gada 1.janvārī vai vēlāk);

Sabiedrība sāks piemērot 16. SFPS pārskata gadam, kas sāksies 2019. gada 1. janvārī. Sabiedrība izvēlējās izmantot modificēto retrospektīvo pieeju, kas nozīmē ka:

- Salīdzināma informācija netiek koriģēta;
- Sākotnējās piemērošanas kumulatīvā ietekme tiek atzīta kā nesadalītā peļņa (vai attiecīgā gadījumā citas pašu kapitāla sastāvdaļas) sākuma bilances korekciju sākotnējās piemērošanas datumā.

Sabiedrība neuzskaita nomu saskaņā ar 16. SFPS, ja tā ir īstermiņa noma (nomas periods līdz 1 gadam), vai ja aktīvs, uz kuru attiecas noma, ar kuru iznomātājs šā aktīva lietošanas tiesības piešķir nomniekam, ir ar zemu vērtību (pamatojoties uz jauna aktīva vērtību, neatkarīgi no nomātā aktīva vecuma). Sabiedrības zemas vērtības pamatā esošo aktīvi ietvert planšetdatorus un personālos datorus, mazas biroja mēbeļu vienības un tālruņus. Kā arī Sabiedrība neuzskaita nemateriālo aktīvu nomas līgumus saskaņā ar 16. SFPS.

Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra lēmumu (prot.Nr.46, 38.§) ir atbalstīta elektroenerģijas PSO īpašumtiesību modeļa "Pilnīga īpašumtiesību nodalīšana" ieviešana līdz 2020.gada 1.jūlijam. Minētā lēmuma realizācijas rezultātā Sabiedrība 2020.gadā iegūs pārvades sistēmas aktīvu īpašuma tiesības. 16. SFPS pilnībā tiks ieviests, tā ietekme atspoguļota Sabiedrības revidētajos finanšu pārskatos.

- 9. SFPS "Finanšu instrumenti" grozījumi – Priekšlaicīgas atmaksas elementi ar negatīvu kompensāciju – pieņēmusi ES 2018. gada 22. martā (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);

- 19. SGS "Darbinieku pabalsti" grozījumi - Plāna grozījumi, samazināšana vai administrēšana - pieņēmusi ES 2019. gada 13. martā (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma)
- 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" grozījumi – Ilgtermiņa līdzdalība asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos – pieņēmusi ES 2019. gada 8. februārī (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);
- Grozījumi vairākos standartos Starptautisko finanšu pārskatu standartu uzlabojumi (cikls 2015-2017), kuri veidojušies no ikgadējā SFPS (3. SFPS, 11. SFPS, 12. SGS un 23. SGS) uzlabojumu projekta, galvenokārt ar mērķi izslēgt pretrunas un sniegt skaidrojumus formulējumiem - pieņēmusi ES 2019. gada 14. martā (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma)
- SFPIK 23. interpretācija "Nenoteiktība saistībā ar ienākuma nodokļa režīmiem" – pieņēmusi ES 2018. gada 23. oktobrī (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2019. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma).

Sabiedrība ir nolēmusi nepārņemt jaunus standartus, grozījumus spēkā esošajos standartos un norādes par interpretāciju pirms to spēkā stāšanās datuma. Sabiedrība paredz, ka sākotnējās piemērošanas periodā šo standartu un standartu grozījumu pieņemšana būtiski neietekmēs Sabiedrības finanšu pārskatus, izņemot 16. SFPS.

- IASB izdotie jaunie standarti un grozījumi spēkā esošajos standartos, kurus vēl nav pieņēmusi ES

Šobrīd ES pieņemtās SFPS redakcijas būtiski neatšķiras no Starptautisko grāmatvedības standartu padomes (*IASB*) izdotajiem noteikumiem, izņemot turpmāk minētos jaunus standartus un grozījumus spēkā esošajos standartos, kas uz 2018. gada 31. decembri nav apstiprinātas piemērošanai Savienībā (tālāk norādītie SFPS spēkā stāšanās datumi ir datumi, kuros šos SFPS pieņēmusi *IASB*):

- 14. SFPS "Regulatora noteiktie atliktie posteņi" (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2016. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma) – Eiropas Komisija ir nolēmusi neuzsākt šā starpstandarta apstiprināšanas procesu un sagaidīt galīgo standartu;
- 17. SFPS "Apdrošināšanas līgumi" (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2021. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);
- 3. SFPS "Uzņēmējdarbības apvienošana" grozījumi – uzņēmējdarbības definīcija (spēkā attiecībā uz apvienotajiem uzņēmumiem, kuru iegādes datums sakrīt ar vai seko pēc pirmā ikgadējā pārskata perioda, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma, kā arī aktīvu iegādei, kas veikta šā perioda sākuma datumā vai pēc šā datuma);
- Grozījumi 10. SFPS "Konsolidētie finanšu pārskati" un 28. SGS "Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos un kopuzņēmumos" – aktīvu pārdošana vai ieguldīšana starp investoru un tā asociēto uzņēmumu vai kopuzņēmumu, kā arī turpmākie grozījumi (spēkā stāšanās atlikta uz nenoteiktu laiku līdz brīdim, kad tiks pabeigts pētījums par pašu kapitāla metodi);
- Grozījumi 1. SGS "Finanšu pārskatu sniegšana" un 8. SGS "Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas" – jēdziena "būtisks" definīcija (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šī datuma);
- Grozījumi atsaucēs uz Konceptuālajām vadlīnijām SFPS standartos (spēkā ikgadējiem periodiem, kas sākas 2020. gada 1. janvārī vai pēc šā datuma).

Sabiedrība paredz, ka sākotnējās piemērošanas periodā šo standartu un standartu grozījumu pieņemšana būtiski neietekmēs Sabiedrības finanšu pārskatus.

2.1. Finanšu instrumenti

Finanšu aktīvus un finanšu saistības atzīst Sabiedrības pārskatā par finanšu stāvokli, kad Sabiedrība kļūst par līguma pusi saskaņā ar attiecīgā instrumenta līguma noteikumiem.

Finanšu aktīvus un finanšu saistības sākotnēji atzīst patiesajā vērtībā. Darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīvu un finanšu saistībām (kas nav finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā) iegādi vai emisiju, sākotnējā atzīšanas brīdī tiek attiecīgi pieskaitīti vai atskaitīti no finanšu aktīvu vai finanšu saistību patiesās vērtības.

Finanšu aktīvi

Visus atzītos finanšu aktīvus pēc sākotnējās atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā, atkarībā no finanšu aktīvu klasifikācijas.

Finanšu aktīvu klasifikācija

Parāda instrumentus, kas atbilst šādiem nosacījumiem, pēc sākotnējās atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās:

- finanšu aktīvs tiek turēts tāda biznesa modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumā noteiktās naudas plūsmas; un
- finanšu aktīva līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi.

Parāda instrumentus, kas atbilst šādiem nosacījumiem, pēc sākotnējās atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā, ar atspoguļojumu citos visaptverošajos ienākumos (FVTOCI):

- finanšu aktīvs tiek turēts biznesa modelī, kura mērķis tiek sasniegts, gan iekasējot līgumā paredzētās naudas plūsmas, gan pārdodot finanšu aktīvu; un
- finanšu aktīva līguma noteikumi noteiktos datumos rada naudas plūsmas, kas ir tikai pamatsummas un procentu maksājumi.

Pēc noklusējuma visus pārējos finanšu aktīvus pēc sākotnējās atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā, ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (FVTPL).

Neraugoties uz iepriekš minēto, sākotnēji atzīstot finanšu aktīvu, Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties:

- Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties klasificēt pašu kapitāla instrumentus patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, ja ir izpildīti konkrēti kritēriji.

Pašu kapitāla instrumenti, patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos

Pēc sākotnējās atzīšanas Sabiedrība var neatsaucami izvēlēties (katram instrumentam atsevišķi), noteiktus pašu kapitāla instrumentos novērtēt patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos. Šī klasifikācija nav atļauta, ja pašu kapitāla instruments tiek turēts tirdzniecībai vai ja tas ir mainīga atlīdzība, kas tika iegūta uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā.

Ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos sākumā novērtē patiesajā vērtībā pieskaitot darījuma izmaksas. Pēc tam tos novērtē patiesajā vērtībā, peļņu vai zaudējumus, kas rodas no patiesās vērtības izmaiņām, atzīstot pārējos visaptverošajos ienākumos ieguldījumu pārvērtēšanas rezervē. Brīdī, kad pašu kapitāla

instrumenti tiek atsavināti, kumulatīvo peļņu vai zaudējumus nepārklasificē peļņas vai zaudējumu aprēķinā, bet pārnes uz nesadalīto peļņu.

Dividendes no šiem ieguldījumiem pašu kapitāla instrumentos atzīst peļņā vai zaudējumu aprēķinā saskaņā ar 9. SFPS, ja vien dividendes skaidri neveido ieguldījuma izmaksu daļas atgūšanu.

9. SFPS sākotnējā piemērošanas brīdī, Sabiedrība ir klasificējusi visus ieguldījumus pašu kapitāla instrumentos, kas netiek turēti tirdzniecībai, kategorijā ar patiesas vērtības atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos.

Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Sabiedrība atzīst zaudējumu atskaitījumus paredzamajiem kredīta zaudējumiem no ieguldījumiem parāda instrumentos, kurus novērtē amortizētajās izmaksās vai patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos, nomas debitoru parādiem, pircēju un pasūtītāju parādiem, kā arī finanšu garantijas līgumiem. Paredzamo kredītriska zaudējumu summu pārskata katrā pārskata datumā, lai atspoguļotu kredītriska izmaiņas kopš attiecīgā finanšu instrumenta sākotnējās atzīšanas.

Finanšu aktīvu atzīšanas pārtraukšana

Sabiedrība pārtrauc atzīst finanšu aktīvu tikai tad, kad beidzas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām no aktīva vai kad tā nodod finanšu aktīvu un būtībā visus riskus un atlīdzību par īpašuma tiesībām citam uzņēmumam. Ja Sabiedrība nenodod un nesaglabā būtiski visus ar īpašumtiesībām saistītus riskus un atlīdzības un turpina kontrolēt nodoto aktīvu, Sabiedrība atzīst savu paturēto līdzdalību un ar to saistītās saistības par summām, kas tai var būt jāmaksā. Ja Sabiedrība būtībā saglabā visus riskus un atlīdzības, ko rada īpašumtiesības uz nodotu finanšu aktīvu, Sabiedrība turpina atzīt finanšu aktīvu un atzīst arī nodrošinātu aizņēmumu par saņemtajiem ieņēmumiem.

Finanšu saistības

Visas finanšu saistības pēc sākotnējās atzīšanas novērtē amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi vai arī novērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Finanšu saistības ar novērtējumu amortizētajās izmaksās

Finanšu saistības, kas nav i) ieguvēja iespējamā atlīdzība uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā, ii) turēti tirdzniecībai vai iii) sākotnējās atzīšanas brīdī klasificēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, pēc sākotnējās atzīšanas tiek novērtētas amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi.

Efektīvā procentu metode ir amortizēto finanšu saistību izmaksu aprēķināšanas un procentu izdevumu attiecināšanas attiecīgajā periodā metode. Efektīva procentu likme ir likme, ar kuru diskontējot nākotnes naudas plūsmas vai ieņēmumus (ieskaitot visas maksas un procentpunktus, ko līguma puses ir maksājušas vai saņēmušas un kas ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, darījuma izmaksas un visas citas prēmijas vai diskontus) visā finanšu aktīvu vai finanšu saistību paredzamajā darbības laikā, tiek precīzi iegūta finanšu aktīva bruto uzskaites vērtība vai finanšu saistību amortizētās izmaksas.

Finanšu saistību atzīšanas pārtraukšana

Sabiedrība pārtrauc atzīst finanšu saistības tikai tad, ja Sabiedrības saistības ir izpildītas, atceltas vai beigušās. Starpība starp finanšu saistību uzskaites vērtību un samaksāto vai maksājamo atlīdzību tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.2. Darījumi ārvalstu valūtās

(a) Funkcionālā un uzrādīšanas valūta

Sabiedrības finanšu pārskatu posteņi tiek mērīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā Sabiedrība darbojas (funkcionālā valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir izteikti *euro* (EUR), kas ir Sabiedrības funkcionālā un uzrādīšanas valūta.

(b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti *euro* pēc noteiktajiem Eiropas centrālās bankas valūtas kursiem attiecīgo darījumu veikšanas dienā. Monetārie aktīvi un saistības, kas izteiktas ārvalstu valūtās, tiek pārvērtētas *euro* pēc valūtas kursa pārskata gada pēdējā dienā. Gūtie ienākumi vai zaudējumi tiek iekļauti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.3. Nemateriālie ieguldījumi un pamatlīdzekļi

Visi nemateriālie ieguldījumi tiek uzskaitīti to sākotnējā vērtībā, atskaitot uzkrāto amortizāciju. Datorprogrammu licences, datorprogrammas un ar to ieviešanu saistītās izmaksas tiek uzskaitītas nemateriālajos ieguldījumos, un to amortizācija tiek aprēķināta pēc lineārās metodes šo aktīvu lietderīgās izmantošanas laikā, kas nepārsniedz 5 gadus.

Pamatlīdzekļi ir uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un uzkrāto vērtības samazinājumu. Iegādes vērtībā tiek iekļautas izmaksas, kas tieši saistītas ar pamatlīdzekļa iegādi. Pamatlīdzekļiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas periodā, lai norakstītu pamatlīdzekļa iegādes vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Pārējiem pamatlīdzekļiem un inventāram (sakarū līdzekļiem un aprīkojumam, biroja pamatlīdzekļiem un inventāram) tas nepārsniedz 2 – 5 gadus.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteņi saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūds Sabiedrībā un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Šādas izmaksas tiek norakstītas attiecīgā pamatlīdzekļa atlikušajā lietderīgās lietošanas periodā.

Pamatlīdzekļu kārtējo remontu un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem, un iekļauti tā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kurā tie radušies.

Ja kāda nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa vērtība tiek nekavējoties norakstīta līdz tā atgūstamai vērtībai. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā nemateriālā ieguldījuma vai pamatlīdzekļa patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas vai lietošanas vērtības.

2.4. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citu sabiedrību pamatkapitālā.

Ieguldījumi asociētajās sabiedrībās

Ieguldījumi asociētās sabiedrībās ir ieguldījumi sabiedrībās, kurās Sabiedrībai ir būtiska ietekme, bet nav tiesību kontrolēt otras sabiedrības darbību.

Šajos atsevišķajos pārskatos ieguldījumi asociētajās sabiedrībās tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā.

Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi ir ieguldījumi citu sabiedrību pamatkapitālā, kurās Sabiedrībai nav būtiskas ietekmes vai kontroles.

Saskaņā ar 9. SFPS, pašu kapitāla instrumentus pēc sākotnējas atzīšanas novērtē patiesajā vērtībā. Sabiedrība izvēlējās 9. SFPS atļauto pieeju sākotnēji atzīstot finanšu aktīvu neatsaucami izvēlēties atspoguļot kapitāla instrumentus, kas netiek turēti tirdzniecības nolūkā, vai iegūti uzņēmējdarbības apvienošanā, patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos visaptverošajos ienākumos.

Operatīvā noma (Sabiedrība ir nomnieks)

Noma, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašuma tiesībām raksturīgajiem riskiem un atlīdzības, tiek klasificēta kā operatīvā noma. Nomā maksājumi un priekšapmaksas maksājumi par nomu (atskaitot no iznomātāja saņemtos finansiālos stimulus) tiek iekļauti peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc lineārās metodes nomas perioda laikā.

2.6. Krājumi

Krājumi ir norādīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtība ir normālas Sabiedrības darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot mainīgās pārdošanas izmaksas. Pašizmaksa aprēķināta, izmantojot vidējo svērto metodi.

Krājumu pirkšanas izmaksas ietver pirkšanas cenu, ievadmitu un citus nodokļus un nodevas, transportēšanas un ar to saistītās izmaksas, kā arī citas izmaksas, kas tieši saistītas ar materiālu un preču piegādi. Nosakot krājumu vērtību, tiek atskaitītas tirdzniecības atlaides, rabati un tiem līdzīgas atlaides.

Krājumu apjoms gada beigās tiek pārbaudīts veicot inventarizāciju.

2.7. Nākamo periodu ieņēmumi

Ieņēmumus, kas saņemti pirms bilances datuma, bet attiecas uz nākamajiem 12 mēnešiem (īstermiņa) vai uz periodu pēc 12 mēnešiem (ilgtermiņa) – iekļauj nākamo periodu ieņēmumos, kas bilancē ir īstermiņa vai ilgtermiņa kreditoru sastāvā.

Nākamo periodu ieņēmumi no sastrēgumu vadības ieņēmumiem pēc to izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta finansēšanā, tiek amortizēti, pakāpeniski atzīstot šos ieņēmumus kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas/nolietojuma periodam. Attiecīgi aktīva atsavināšanas vai izslēgšanas brīdī tiek atzīti ieņēmumi to atlikušajā vērtībā.

2.8. Pensijas, pēcnodarbinātības pabalsti

(a) Pensiju saistības

Sabiedrība darbinieku vārdā veic ikmēneša iemaksas slēgtajā fiksētā iemaksu pensiju plānā. Plānu pārvalda akciju sabiedrība „Pirmais Slēgtais Pensiju Fonds”, kurā Sabiedrībai ir līdzdalība. Sabiedrībai, veicot iemaksas fiksētā iemaksu pensiju plānā, nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja plānam nav pietiekamu līdzekļu, lai izmaksātu visus darbinieku pabalstus par darbinieka sniegtajiem pakalpojumiem esošajā vai iepriekšējos periodos. Iemaksas tiek veiktas 5% (no 2018.gada 1.janvāra 6%) apmērā no katra pensiju plāna dalībnieka

algas. Sabiedrība atzīst iemaksas fiksētu iemaksu plānā to izmaksas brīdī, kad darbinieks ir sniedzis pakalpojumus apmaiņā pret šīm iemaksām.

(b) Pēcnodarbinātības pabalstu saistības

Papildus iepriekšminētajam pensiju plānam Sabiedrība nodrošina noteiktus pēcnodarbinātības labumus tiem darbiniekiem, kuru nodarbinātības nosacījumi atbilst noteiktiem kritērijiem. Pabalstu saistības tiek aprēķinātas, ņemot vērā esošo algas līmeni un to darbinieku, kuriem ir jāsaņem maksājumi, skaitu, vēsturisko darba attiecību izbeigšanas gadījumu skaitu, kā arī aktuāra pieņēmumus.

Bilancē atzītās saistības attiecībā uz pēcnodarbinātības pabalstiem tiek atspoguļotas to pašreizējā vērtībā konkrētā bilances datumā, atskaitot pagātnes izmaksas.

Pēcnodarbinātības pabalstu saistības par katru pārskata gadu pārrēķina neatkarīgs aktuārs, izmantojot plānotās vienības kredītmēteri.

Pabalstu saistību pašreizējā vērtība tiek noteikta, diskontējot paredzamos nākotnes naudas plūsmas izejošos maksājumus, izmantojot valsts vērtspapīru procentu likmes.

Sabiedrība izmanto plānoto vienību novērtēšanas metodi, lai novērtētu savu fiksēto pabalstu saistību pašreizējo vērtību un ar tiem saistītās pašreizējās un nākotnes izmaksas.

Saskaņā ar šo metodi tiek uzskatīts, ka katrs nostrādātais periods rada pabalsta saņemšanas tiesību papildus vienību un visu šādu vienību summa veido kopējās saistības par pēcnodarbinātības pabalstiem.

Sabiedrība izmanto arī objektīvus un abpusēji saskaņotus aktuāra pieņēmumus par mainīgajiem demogrāfiskajiem faktoriem (piemēram, kadru mainība un mirstības līmenis) un finanšu faktoriem (piemēram, paredzamais darba atlīdzības pieaugums un noteiktas izmaiņas pabalstu apmēros).

Aktuārie ieguvumi un zaudējumi, kas rodas no korekcijām un aktuāra pieņēmumu izmaiņām, tiek iekļauti apvienoto ienākumu pārskatā tajā periodā, kurā tie radušies.

2.9. Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Sākot no 2018. taksācijas gada, uzņēmumu ienākuma nodoklis tiks aprēķināts par sadalīto peļņu (20/80 no neto summas, kas izmaksājama akcionāram).

Nodokļa likme ir 20 procenti no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas korigēta, uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objekta vērtību dalot ar koeficientu 0,8.

Uzņēmuma nodoklis par sadalīto peļņu tiks atzīts brīdī, kad Sabiedrības akcionārs pieņems lēmumu par peļņas sadali

Uzņēmuma nodokļa maksāšana Sabiedrībā tiek atlikta līdz brīdim, kad peļņa tiek sadalīta dividendēs vai veikti ar saimniecisko darbību nesaistītu izdevumu maksājumi.

2.10. Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad Sabiedrībai ir juridiskas vai cita veida pamatotas saistības kāda pagātnes notikuma dēļ, un pastāv varbūtība, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no Sabiedrības, un saistību apjomu ir iespējams pietiekami ticami novērtēt. Nākotnes saimnieciskās darbības zaudējumiem uzkrājumi netiek paredzēti.

Bilancē uzkrājumi tiek uzrādīti, iespējami precīzi nosakot to izdevumu summu, kas būtu nepieciešama, lai dzēstu saistības bilances datumā. Uzkrājumi tiek izmantoti tikai tiem izdevumiem, attiecībā uz kuriem uzkrājumi tika sākotnēji atzīti, un uzkrājumi tiek samazināti gadījumā, ja iespējamā resursu aizplūšana vairs nav paredzama.

Uzkrājumi tiek novērtēti, ņemot vērā to izdevumu pašreizējo vērtību, kas ir sagaidāmi, lai nokārtotu pastāvošās saistības, diskontēšanai izmantojot pirms nodokļu procentu likmi, kas ietver sevī pašreizējo naudas vērtības tirgus novērtējumu, un konkrētām saistībām piemītošos riskus.

Uzkrājumi neizmantotajiem atvaļinājumiem tiek veidoti, lai precīzi atspoguļotu Sabiedrības saistības pret darbiniekiem sakarā ar viņu neizmantotiem atvaļinājumiem, ja tādi ir. Uzkrājumu neizmantotiem atvaļinājumiem tiek aprēķināti resursu uzskaites sistēmā HORIZON vienu reizi mēnesī.

2.11. Ieņēmumu atzīšana

Sabiedrības ieņēmumi no klientiem ir pamatdarbības rezultātā pārdotās produkcijas un sniegto pakalpojumu vērtība. Sabiedrība veic uzskaiti 15. SFPS darbības jomā ietilpstošiem līgumiem ar klientu tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie kritēriji:

- a) līguma puses ir apstiprinājušas līgumu (rakstiski, mutiski vai saskaņā ar citu ierasto komercdarbības praksi) un ir apņēmušās izpildīt savus attiecīgos pienākumus;
- b) Sabiedrība var noteikt katras puses tiesības attiecībā uz nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- c) Sabiedrība var noteikt maksājumu noteikumus par nododamajām precēm vai pakalpojumiem;
- d) līgumam ir komerciāls raksturs (t.i., ir paredzams, ka līguma rezultātā mainīsies Sabiedrības nākotnes naudas plūsmu risks, grafiks vai summa); kā arī
- e) pastāv varbūtība, ka Sabiedrība iekasēs atlīdzību, kas tam pienāksies apmaiņā pret precēm vai pakalpojumiem, kuri tiks nodoti klientam. Novērtējot, vai ir iespējams iekasēt atlīdzības summu, Sabiedrība ņem vērā tikai klienta spējas un nodomu laikus atmaksāt atlīdzības summu.

Saskaņā ar 15. SFPS Sabiedrība nodod kontroli pār precī vai pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā, ja ir izpildīts viens no turpmākajiem kritērijiem:

- a) klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā;
- b) ar Sabiedrības darbību aktīvs tiek izveidots vai uzlabots (piemēram, remontdarbi), un klients to kontrolē brīdī, kad aktīvs tiek veidots vai uzlabots; vai
- c) Sabiedrības darbība neveido aktīvu, ko Sabiedrība varētu izmantot alternatīvi, un Sabiedrībai ir īstenojamas tiesības uz maksājumu par laikus pabeigtu darbību.

Attiecībā uz katru izpildes pienākumu, kas īstenots laika gaitā, Sabiedrība atzīst ieņēmumus laika gaitā, tikai tad, ja Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Būtiskie Sabiedrības ieņēmumu veidi ir sekojoši:

(a) Elektroenerģijas pārvades sistēmas pakalpojumi

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Pamatojoties uz to, ka ieņēmumi par pārvades sistēmas pakalpojumiem balstās uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātajiem tarifiem, saskaņā ar 15. SFPS, Sabiedrībai ir tiesības uz atlīdzību no klienta par summu, kas tieši atbilst vērtībai, ko klients iegūst no Sabiedrības laikus pabeigtas darbības, praktiskos nolūkos Sabiedrība var atzīt ieņēmumus par tādu summu, ko Sabiedrībai ir tiesības iekasēt.

Sabiedrībā ieņēmumi no sniegtajiem pārvades sistēmas pakalpojumiem tiek atzīti katra mēneša beigās, pamatojoties uz automātiski nolasītajiem skaitītāju rādījumiem.

(b) Sastrēgumu un pārslodzes vadība

AS „Augstsprieguma tīkls” saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta ceturto daļu un 13¹.panta sesto daļu, īsteno pārvades sistēmas sastrēgumu un pārslodzes vadību, kā arī saņem maksu par šķērsriezuma ierobežotās jaudas izsoli, atbilstoši pārvades sistēmu operatoru savstarpējās kompensācijas mehānismam un noslēgtajiem līgumiem.

Saskaņā ar Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes Regulas Nr. 714/2009 „Par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu” (turpmāk – Regula) 16.pantu, visus ieņēmumus, kas rodas starpsavienojuma jaudu piešķiršanas rezultātā, izmanto vienam vai vairākiem no turpmāk minētajiem nolūkiem:

- a) piešķirtās jaudas faktiskās pieejamības nodrošināšanai; un/vai
- b) starpsavienojumu jaudas saglabāšanai vai uzlabošanai, izmantojot ieguldījumus tīklā, jo īpaši jaunos starpsavienojumos;
- c) ja ieņēmumus nevar efektīvi izmantot iepriekš minētajiem nolūkiem, tos var – ņemot vērā attiecīgo dalībvalstu regulatīvo iestāžu apstiprinājumu – līdz maksimālajai vērtībai, par ko lemj minētās regulatīvās iestādes, izmantot kā ieņēmumus, ko valsts regulatīvās iestādes ņem vērā, apstiprinot tīkla tarifu aprēķina metodiku un/vai nosakot tīkla tarifus.

Ievērojot Regulas nosacījumus, saņemtie sastrēgumu vadības ieņēmumi, kas netiek izlietoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē nākamo periodu ieņēmumu sastāvā. Pēc šo ieņēmumu izlietošanas konkrēta ilgtermiņa ieguldījuma projekta finansēšanā, nākamo periodu ieņēmumi tiek amortizēti, pakāpeniski atzīstot šos ieņēmumus kārtējā pārskata gada peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izveidotā ilgtermiņa ieguldījuma amortizācijas/nolietojuma periodam.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva

izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Ievērojot ieņēmumu un izmaksu saskaņošanas principu, sastrēgumu vadības ieņēmumi, kas izmantoti pārslodzes un sastrēgumu novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti peļņas vai zaudējumu aprēķinā atbilstoši izmaksu (resursu metode progresa novērtēšanai), kas saistītas ar pārslodzes un sastrēgumu novēršanu pārvades tīklā, apjomam.

(c) Obligātā iepirkuma komponentes ieņēmumi

Saskaņā ar 2014.gada 21.janvāra MK noteikumu Nr.50 „Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi” 105.punktu, Sabiedrība iekasē obligātā iepirkuma komponentes (turpmāk arī – OIK) no visiem elektroenerģijas galalietotājiem vai to tirgotājiem, ja galalietotājs ir deleģējis tirgotājam norēķinus ar Sabiedrību par sistēmas pakalpojumiem un palīgpakalpojumiem.

OIK ieņēmumi tiek noteikti atbilstoši Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteiktajiem tarifiem, pārvadītās elektroenerģijas apjomam. Vienlaikus, Sabiedrībai ir pienākums veikt OIK maksājumus Enerģijas publiskajam tirgotājam par galalietotājiem pārvadīto elektroenerģiju.

Ievērojot to, ka Sabiedrībai nav ietekme uz pakalpojuma cenas noteikšanu, nav tiesību pašai tieši vai netieši noteikt cenas, OIK ieņēmumi tiek atzīti pēc aģenta principa, ieņēmumus atzīstot peļņas vai zaudējumu aprēķinā neto vērtībā.

(d) Ieņēmumi no elektroenerģijas/jaudas realizācijas

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 11.panta 2.daļu pārvades sistēmas operators var piedalīties elektroenerģijas tirdzniecībā ja elektroenerģijas vai jaudas pirkšana un pārdošana ir nepieciešama sistēmas balansēšanai, palīgpakalpojumu pirkšanai, elektroenerģijas transportēšanas zudumu segšanai, pārvades sistēmas operatora paša patēriņam, vai ja sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija.

Piedaloties elektroenerģijas tirdzniecībā, pārvades sistēmas operators rīkojas, ievērojot atklātas, nediskriminējošas un uz tirgus principiem balstītas procedūras, izņemot gadījumus, kad sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija. Ja sistēmā ir novirze no normālā darbības režīma vai notikusi avārija, pārvades sistēmas operators darbojas saskaņā ar Tīkla kodeksa noteikumiem.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Ieņēmumi no elektroenerģijas/jaudas realizācijas tiek atzīti pamatojoties uz pieņemšanas-nodošanas aktiem un rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti par attiecīgajā mēnesī piegādāto elektroenerģiju/jaudu saskaņā ar savstarpēji noslēgtajiem līgumiem.

(e) Pārvades aktīvu jaunbūve un atjaunošana

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta 6.daļu Sabiedrība, attīstot pārvades sistēmu, ir atbildīga par jaunu pārvades infrastruktūras objektu plānošanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā. Savukārt, atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21.² panta 2.daļai, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli” finansē kapitālieguldījumus pārvades sistēmas aktīvos. Pakalpojuma ietvaros Sabiedrība ar saviem personāla resursiem pakalpojuma

saņēmēja – AS „Latvijas elektriskie tīkli”, aktīvos plāno, organizē, dokumentē, kontrolē izbūves, pārbūves un atjaunošanas darbus. Pakalpojuma ietvaros tiek nodrošināta kapitālieguldījumu projektu vadība.

Pamatojoties uz to, ka klients vienlaicīgi saņem un patērē ieguvumus, ko nodrošina Sabiedrības darbība Sabiedrības darbības gaitā, Sabiedrība nodod kontroli pār pakalpojumu laika gaitā un līdz ar to īsteno izpildes pienākumu un atzīst ieņēmumus laika gaitā.

Sabiedrība atzīst ieņēmumus, kas radušies no izpildes pienākumu īstenošanas laika gaitā tikai tad, kad kontrole pār pakalpojumu ir nodota klientam, kad (vai tiklīdz) klients lemj par aktīva izmantošanu un gūst no tā izrietošos ieguvumus, un kad Sabiedrība var pamatoti novērtēt savu progresu virzībā uz izpildes pienākumu pilnīgu īstenošanu.

Pārvades aktīvu jaunbūves un atjaunošanas ieņēmumi tiek atzīti pamatojoties uz savstarpēji saskaņotiem ikmēneša izpildīto darbu pieņemšanas – nodošanas aktiem un rēķiniem, kas katru mēnesi tiek izrakstīti par izpildīto darbu apjomu.

2.12. Izmaksu atzīšana

Izmaksas tiek atzītas pamatojoties uz uzkrāšanas principu. Aprēķinot pārskata gada izmaksas, tiek ņemtas vērā visas paredzamās izmaksas un iespējamās saistības, kas radušās pārskatā gadā vai iepriekšējos gados, arī tad, ja tās kļuvušas zināmas laika posmā starp bilances datumu un finanšu pārskatu sastādīšanas dienu, neatkarīgi no rēķinu saņemšanas dienas, jo Sabiedrības saimnieciskie darījumi tiek iegrāmatoti un atspoguļoti finanšu pārskatos, ņemot vērā to ekonomisko saturu un būtību, nevis tikai juridisko formu.

Peļņas vai zaudējumu aprēķinā norādītās pamatdarbības un pārējās saimnieciskās darbības izmaksas tiek atklātas finanšu pārskatu pielikumos pēc to būtības detalizētākā sadalījumā.

2.13. Ilgtermiņa un īstermiņa saistības

Sabiedrības kreditoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Saistības piegādātājiem un darbuzņēmējiem finanšu pārskatos atspoguļo atbilstoši attaisnojuma dokumentiem un ierakstiem grāmatvedības reģistros no Sabiedrības piegādātājiem saņemto, bet pārskata perioda beigās nesamaksāto rēķinu summas. Uzkrātās izmaksas, kas radušās pārskata gadā, ja šo izmaksu apjoms vai maksājuma datums pārskata periodā ir skaidri zināms, bet par kurām vēl nav saņemti rēķini no piegādātājiem, tiek iekļautas postenī „Uzkrātās saistības”.

2.14. Saistītās puses

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti Sabiedrības Akcionārs, Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

Tā kā visas AS "Augstsprieguma tīkls" akcijas 100% apmērā pieder Latvijas Republikai, par saistītajām pusēm tiek uzskatītas arī valsts kontrolētās kapitālsabiedrības.

3. IEŅĒMUMI

	2019.gada 12 mēneši	2018.gada 12 mēneši
	EUR	EUR
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi*	85 729 175	85 791 503
Pārvades tīkla pakalpojums	72 787 419	72 576 114
Balansējošās elektroenerģijas realizācija	13 504 003	15 379 400
Sastrēgumu vadība uz robežām (izsole)**	4 611 082	7 739 340
Elektroenerģijas tranzīta pakalpojums	2 699 394	3 109 079
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	2 227 422	7 132 778
Regulējošās elektroenerģijas realizācija	2 170 975	111 309
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumi	692 336	702 995
Pārējie pakalpojumi	1 356 655	1 323 964
IEŅĒMUMI KOPĀ	185 778 461	193 866 482

Saskaņā ar Enerģētikas likumu, Elektroenerģijas tirgus likumu un Tīkla kodeksu AS "Augstsprieguma tīkls" pienākums ir īstenot pārvades sistēmas operatīvo vadību un nodrošināt drošu, stabilu elektroenerģijas pārvadi.

* Izpildot SPRK padomes 2013. gada 30. janvāra lēmumu Nr.18 „Par elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora sertificēšanu”, Sabiedrība no 2015. gada 1. janvāra ir pārņēmusi no AS „Latvijas elektriskie tīkli” pārvades sistēmas aktīvu uzturēšanas un attīstīšanas komercdarbības virzienus un nodrošina pārvades sistēmas aktīvu jaunbūvi, pārbūvi un atjaunošanu (skatīt 7. pielikumu). Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21.² pantam, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli” finansē kapitālieguldījumus pārvades sistēmas aktīvos, par kuriem lemj AS "Augstsprieguma tīkls".

**Atbilstoši Sabiedrības Grāmatvedības uzskaites politikai, pārslodzes vadības ieņēmumi peļņas vai zaudējumu aprēķinā atspoguļoti atbilstoši izmaksu, kas saistītas ar pārslodzes novēršanu pārvades tīklā, apjomam. Saskaņā ar SPRK padomes 2017.gada 6.apriļa lēmumu Nr.30, peļņas vai zaudējumu aprēķinā papildus atzīti pārslodzes maksas ieņēmumi, kas nepieciešami, lai nodrošinātu Sabiedrības rentabilitātes atbilstību metodikas prasībām.

4. PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI

	2019.gada 12 mēneši	2018.gada 12 mēneši
	EUR	EUR
Saņemtās soda nauda	189 776	40 601
Apgrozāmo līdzekļu realizācija	60 383	24 616
Saņemtā zaudējumu atlīdzības kompensācija	1 231	53 615
ES finansiāls atbalsts	-	1 170
PĀRĒJIE SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IEŅĒMUMI KOPĀ	251 390	120 002

5. IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI, REMONTU IZMAKSAS

	2019.gada 12 mēneši EUR	2018.gada 12 mēneši EUR
Balansējošās elektroenerģijas iegāde	11 237 536	11 385 742
Pārvades elektroenerģijas zudumi un tehnoloģiskais patēriņš	9 124 185	9 113 668
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	3 851 795	3 771 213
Elektroenerģijas tranzīta zudumi	2 124 598	2 835 744
Izlietoto materiālu un remontu darbu izmaksas	2 020 734	332 238
Elektroenerģija pašpatēriņam	282 833	2 428 029
IZLIETOTĀS IZEJVIELAS UN MATERIĀLI, REMONTU IZMAKSAS KOPĀ	28 641 681	29 866 634

6. PERSONĀLA IZMAKSAS

	2019.gada 12 mēneši EUR	2018.gada 12 mēneši EUR
Atlīdzība par darbu	12 066 959	11 642 664
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas un Darba koplīgumā noteiktie pabalsti	3 153 839	3 432 619
Iemaksas pensiju plānā	612 156	591 589
PERSONĀLA IZMAKSAS KOPĀ (IESKAITOT ATLĪDZĪBU SABIEDRĪBAS VADĪBAI)	15 832 954	15 666 872

7. PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS

	2019.gada 12 mēneši EUR	2018.gada 12 mēneši EUR
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	85 701 866	85 791 503
Elektriskās jaudas rezerves uzturēšanas izmaksas	4 659 045	4 371 017
Telekomunikāciju nodrošinājuma pakalpojumi	2 676 723	2 833 048
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	2 446 502	10 385 978
Transporta izmaksas	998 975	979 451
Telpu un teritorijas uzturēšanas izmaksas	921 200	291 157
IT sistēmu uzturēšanas izmaksas	724 836	853 999
Nodokļi un nodevas	166 346	155 411
Dabas un darba aizsardzības izmaksas	106 639	128 638
Pamatlīdzekļu (pārvades aktīvu) noma	(2 514)	38 698 823
Dažādas saimnieciskās darbības izmaksas	3 675 460	2 321 903
PĀRĒJĀS SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS IZMAKSAS KOPĀ	102 075 078	146 810 928

8. FINANŠU IEŅĒMUMI/ (IZMAKSAS), NETO

	2019.gada 12 mēneši EUR	2018.gada 12 mēneši EUR
a) Finanšu ieņēmumi		
Procentu ieņēmumi no kredītiestādēm	44 224	19 620
Finanšu ieņēmumi kopā	44 224	19 620
b) Finanšu izmaksas		
Procentu izdevumi no aizņēmumiem	-	(418 501)
Procentu izdevumi no aktīvu nomas IFRS16	(1 682 295)	-
Neto izdev. /ieņēm. ārvalstu kursa svārstībām	(1 094)	(2 053)
Finanšu izdevumi kopā	(1 683 389)	(420 554)
FINANŠU IEŅĒMUMI/ (IZMAKSAS), NETO	(1 639 165)	(400 934)

9. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI, PAMATLĪDZEKĻI

9.1. Nemateriālie ieguldījumi

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Atlikusī vērtība pārskata perioda sākumā	4 650 393	384 084
Iegādāts	334 232	196 020
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana	229 533	102 588
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības	11 493 000	-
Avansa maksājumi par lietošanas tiesībām	33 909 709	4 118 381
Aprēķinātā amortizācija	(190 353)	(150 680)
Pārvades aktīvu lietošanas tiesību amortizācija	(13 095)	-
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	50 413 419	4 650 393

9.2. Pamatlīdzekļi

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Atlikusī vērtība pārskata perioda sākumā	4 318 933	3 817 102
Iegādāts	1 599 330	1 769 790
Norakstīts	(89 470)	(2 133)
Pamatlīdzekļu izveidošana	1 000 165	-
Aprēķinātais nolietojums	(1 337 756)	(1 265 825)
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	5 491 202	4 318 934

10. PĀRĒJIE ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Līdzdalība asociēto sabiedrību kapitālā, tai skaitā:		
AS "Conexus Baltic Grid"	57 394 971	57 394 971
Līdzdalība pārējo sabiedrību kapitālā, tai skaitā:		
AS "Nord Pool Holding"	1 901 465	1 901 465
AS "Pirmais slēgtais pensiju fonds"	1 422	1 422
Atlikusī vērtība pārskata perioda beigās	59 297 858	59 297 858

Sabiedrības nosaukums	Atrašanās vieta	Uzņēmējdarbības veids	Daļas (procenti)
AS "Conexus Baltic Grid"*	Latvija	Dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas operators Latvijā	34.36%
AS "Nord Pool Holding"**	Norvēģija	Elektroenerģijas biržas organizēšana	2.0%
AS "Pirmais slēgtais pensiju fonds"***	Latvija	Pensiju plānu pārvaldīšana	1.9%

*Ievērojot Ministru Kabineta 2017.gada 5.decembra un 19.decembra lēmumu, Sabiedrība 2017. gadā ir iegādājusies 34.36% Latvijas dabasgāzes pārvades un uzglabāšanas sistēmas operatora AS "Conexus Baltic Grid" akciju.

**Ar Ministru kabineta 2018.gada 19.apriļa lēmums Nr.171 AS "Augstsprieguma tīkls" atļauts izbeigt līdzdalību AS "Nord Pool" un iegūt līdzdalību 2% (divu procentu) apmērā AS "Nord Pool Holding".

***Sabiedrībai pieder 1,9% no AS „Pirmais slēgtais pensiju fonds” kapitāla. Sabiedrība ir nominālais akcionārs, jo visus riskus un labumus, kas rodas fonda darbības rezultātā, uzņemas vai iegūst Sabiedrības darbinieki – pensiju plāna locekļi. Šī iemesla dēļ ieguldījums ir novērtēts iegādes vērtībā.

11. KRĀJUMI

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Krājumi		
Materiāli un rezerves daļas	480 112	491 767
KRĀJUMI KOPĀ	480 112	491 767

12. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI, NETO

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Debitori		
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	747 506	1 567 253
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	7 249 868	52 236
Debitori kopā	7 997 374	1 619 489
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādiem	(24 234)	(2 053)
Pārējiem pircēju un pasūtītāju parādiem	(10 562)	(15 755)
Uzkrājumi šaubīgiem un bezcerīgiem parādiem kopā	(34 796)	(17 808)
Debitori, neto		
Elektroenerģijas pārvades pakalpojuma parādi	723 272	1 565 200
Pārējie pircēju un pasūtītāju parādi	7 239 306	36 481
PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI, NETO	7 962 578	1 601 681

13. CITI DEBITORI

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Depozīti	20 000 000	50 000 000
Neatskaitītais pievienotās vērtības nodoklis	88	-
Pārmaksātie nodokļi, tai skaitā:	11 512	11 512
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	11 512	11 512
Pārējie debitori	22 722	54 646
CITI DEBITORI KOPĀ	20 034 322	50 066 158

14. UZKRĀTIE IEŅĒMUMI

	31.12.2019.	31.12.2018.
	EUR	EUR
Uzkrājumi ieņēmumiem par sniegtajiem pakalpojumiem		
Pārvades sistēmas pakalpojumu ieņēmumiem	6 247 801	6 300 085
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbiem	3 828 182	4 889 222
Balansējošās elektroenerģijas realizācijas ieņēmumiem	850 470	1 312 407
Obligātās iepirkumu komponentes ieņēmumiem	379 458	361 841
Reaktīvās elektroenerģijas ieņēmumiem	41 287	71 115
Ēku uzturēšanas pakalpojuma ieņēmumiem	41 142	46 414
Regulējošās elektroenerģijas realizācijas ieņēmumiem	34 343	23 619
Uzkrājumi ieņēmumiem par zudumu kompensāciju transformatoros	16 610	23 925
Elektriskās jaudas pārzlodes likvidācija	-	605 760
Balansēšanas administrēšanas pakalpojuma ieņēmumiem	3 557	3 557
Pārējo pakalpojumu ieņēmumiem	9 947	54 865
Uzkrājumi ieņēmumiem par sniegtajiem pakalpojumiem kopā	11 452 797	13 692 810
Elektroenerģijas tranzīta pakalpojumu ieņēmumiem (ITC)	1 152 518	1 873 974
Uzkrātie ieņēmumi dažādi	4 297	27 186
UZKRĀTIE IEŅĒMUMI KOPĀ	12 609 612	15 593 970

15. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	31.12.2019.	31.12.2018.
	EUR	EUR
NAUDAS LĪDZEKĻI BANKĀ	28 216 327	56 636 900

16. PAŠU KAPITĀLS

2019. gada 31.decembrī AS "Augstsprieguma tīkls" reģistrētais akciju kapitāls ir 64 218 079 EUR (2018. gada 31. decembrī: 63 139 313 EUR), ko veido 64 218 079 akcijas (2018.gada 31.decembrī: 63 139 313 akcijas).

Sabiedrība ir veikusi maksājumus valsts budžetā par valsts kapitāla izmantošanu no iepriekšējā gada tīrās peļņas:

2016.gadā 155 345 EUR;

2017.gadā 299 511 EUR;

2018.gadā 247 395 EUR;

2019.gadā 3 598 352 EUR.

Rezerves veido iepriekšējo periodu nesadalītā peļņa, kura ar īpašnieka lēmumu novirzīta pārējās rezervēs Sabiedrības attīstības nodrošināšanai.

No 2019.gada 1.janvāra Sabiedrība piemēro SFPS 16 "Noma" un kā nomnieks atzīst finanšu pārskatos pārvades aktīvu lietošanas tiesības un saistības, sākotnējās piemērošanas kumulatīvā ietekme 934 857 EUR apmērā atzīta kā nesadalītā peļņa/ (zaudējumi) pašu kapitāla sastāvā.

Ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 2019.gada 8.oktobra lēmumu (prot.Nr.46, 38.§) ir atbalstīta elektroenerģijas PSO īpašumtiesību modeļa "Pilnīga īpašumtiesību nodalīšana" ieviešana līdz 2020.gada 1.jūlijam. Minētā lēmuma realizācijas rezultātā Sabiedrība 2020.gadā iegūs pārvades sistēmas aktīvu īpašuma tiesības. 16. SFPS pilnībā tiks ieviests, tā ietekme atspoguļota Sabiedrības revidētajos finanšu pārskatos.

17. ILGTERMIŅA KREDITORI

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Saņemto sastrēgumu vadības ieņēmumu ilgtermiņa daļa*	84 522 684	87 090 454
Darbinieku labumu saistības	2 828 701	2 918 284
Ilgtermiņa kreditori kopā	87 351 385	90 008 738

*Ievērojot Eiropas Komisijas un Eiropas Padomes Regulas Nr. 714/2009 "Par nosacījumiem attiecībā uz piekļuvi tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā un par Regulas (EK) Nr. 1228/2003 atcelšanu" 16. panta nosacījumus, saņemtie pārslodzes maksas ieņēmumi, kas netiek izlietoti pārslodzes novēršanai pārvades tīklā, tiek atspoguļoti bilancē kā nākamo periodu ieņēmumi.

18. ĪSTERMIŅA NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Pārslodzes maksas ieņēmumi	9 471 321	5 041 798
Saņemts līdzfinansējums	169 876	921 041
KOPĀ nākamo periodu ieņēmumi	9 641 197	5 962 839

19. AVANSA MAKSĀJUMI UN PĀRĒJIE KREDITORI

	31.12.2019. EUR	31.12.2018. EUR
Saņemtie pieslēguma maksas avansi	82 758	1 310 742
Norēķini ar darbiniekiem	619 356	602 985
Pārējie kreditori	2 445 410	3 089 477
AVANSA MAKSĀJUMI UN PĀRĒJIE KREDITORI	3 147 524	5 003 204

20. UZKRĀTĀS SAISTĪBAS

	31.12.2019.	31.12.2018.
	EUR	EUR
Uzkrātās saistības izdevumiem par saņemtajiem pakalpojumiem		
Ilgtermiņa tiesības lietot aktīvu	3 131 548	-
Balansējošās elektroenerģijas iegāde	778 154	266 736
Obligātā iepirkumu komponente	379 458	133 963
Elektriskās jaudas rezerves uzturēšanas izmaksas	345 960	240 983
Telekomunikāciju izdevumi	248 305	22 424
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	130 776	56 219
Sinhrono kompensatoru izmantošana	76 365	65 292
Regulējošās elektroenerģijas iegāde	47 437	345 960
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	21 679	26 188
Elektroenerģija pašpatēriņam	16 770	-
Gada pārskata un revīzijas izdevumi	16 100	-
Pamatlīdzekļu (pārvades aktīvu) noma	-	3 679 074
Elektriskās jaudas pārslodzes likvidācija	-	943 151
Pārvades elektroenerģijas zudumi un tehnoloģiskais patēriņš	-	361 841
Elektropārvades balstu remontu	-	12 830
Uzkrājumi pārējiem pakalpojumiem	98 151	109 205
Uzkrātās saistības izdevumiem par saņemtajiem pakalpojumiem kopā	5 290 703	6 263 866
Uzkrātās neizmanto atvaļinājumu izmaksas	657 646	569 491
Uzkrātās prēmiju izmaksas par iepriekšējo gadu darba rezultātiem	342 928	333 661
Uzkrātās pabalstu izmaksas un pensiju plāna iemaksas	40 818	34 303
Uzkrātās saistības tranzīta zudumu kompensācijai	2 967	2 967
UZKRĀTĀS SAISTĪBAS	6 335 062	7 204 288

21. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

	31.12.2018 EUR	Aprēķināts EUR	Samaksāts EUR	31.12.2019 EUR
Uzņēmuma ienākuma nodoklis	11 512	(719 670)	719 670	11 512
Pievienotās vērtības nodoklis	(285 910)	5 584 117	(5 485 307)	(187 100)
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	(405 783)	(4 363 454)	4 326 491	(442 746)
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	(214 902)	(2 190 559)	2 172 140	(233 321)
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	(199)	(2 384)	2 385	(198)
Elektroenerģijas nodoklis	(403)	(2 591)	2 679	(315)
NODOKĻI KOPĀ	(895 685)	(1 694 541)	1 738 058	(852 168)
Nodokļu saistības	(907 197)			(863 680)
Nodokļu pārmaxsa				11 512

22. FINANŠU RISKU VADĪBA

(a) Apgrozījuma risks

Ārējie apstākļi, kuru izmaiņu rezultātā neplānoti varētu tikt ietekmēti Sabiedrības neto apgrozījuma apjoms, ietekmējot Sabiedrības spēju pildīt tās īstermiņa un ilgtermiņa finanšu saistības (maksātspeju), tiek identificēti kā apgrozījuma riski. Sabiedrības saimnieciskā darbība tiek pakļauta tādiem apgrozījuma riskiem kā pakalpojumu tarifs un pakalpojumu apjoms. Ievērojot to, ka, saskaņā ar likuma "Par Sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 9. pantu SPRK veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību, saskaņā ar 20. pantu sabiedrisko pakalpojumu tarifi nosakāmi tādā apmērā, lai segtu ekonomiski pamatotas sabiedrisko pakalpojumu izmaksas, nodrošinātu sabiedrisko pakalpojumu rentabilitāti, Sabiedrības apgrozījuma risku ietekme uz Sabiedrības likviditātes nepietiekamību novērtējama kā zema līdz vidēja. Apgrozījuma riski tiek vadīti atbilstoši Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, nodrošinot pastāvīgu pakalpojumu tarifu atbilstības ar pakalpojumu sniegšanu saistītajām izmaksām uzraudzību.

(b) Naudas plūsmas/bilances riski

Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Lai gan Sabiedrībai ir nozīmīga riska koncentrācija attiecībā uz vienu darījumu partneri vai līdzīgu darījumu partneru grupu, šis risks vērtējams kā ierobežots, ņemot vērā to, ka būtiskākais Sadarbības darījumu partneris ir valstij piederoša komercsabiedrība - akciju sabiedrība "Latvenergo", kā arī tās koncerna kapitālsabiedrības. Pircēju un pasūtītāju parādi tiek uzrādīti atgūstamajā vērtībā. Sabiedrības naudas plūsmas/bilances riski tiek vadīti atbilstoši Finanšu risku vadības politikā noteiktajiem stratēģiskajiem un operatīvajiem risku novēršanas pasākumiem, ik mēnesi, bet ne retāk kā reizi ceturksnī veicot debitoru parādu analīzi. Finanšu riski, kas izriet no Sabiedrības naudas līdzekļiem, izvietotajiem depozītiem bankās, tiek pārvaldīti saskaņā ar Sabiedrības Finanšu risku vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku sadarbībā ar bankām un finanšu institūcijām tiek akceptēti darījumu partneri ar pašu vai mātes banku starptautiskas kredītreitinga aģentūras noteikto minimālo kredītreitingu vismaz investīciju pakāpes līmenī.

Sabiedrības izmantoto banku kredītreitingi atbilstoši Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem un šajās bankās esošo naudas līdzekļu atlikumi norēķinu kontos un termiņnoguldījumos bija šādi:

(c) Likviditātes risks

Sabiedrība ievēro piesardzīgu likviditātes riska vadību, nodrošinot, ka tai ir pieejami atbilstoši finanšu resursi saistību nokārtošanai noteiktajos termiņos. Sabiedrības vadība prognozē, ka tai nebūs likviditātes problēmas un Sabiedrība varēs norēķināties ar kreditoriem noteiktajos termiņos.

Sabiedrības vadība uzskata, ka Sabiedrībai būs pietiekami naudas resursi, lai tās likviditāte nebūtu apdraudēta.

(c) Kapitāla risku vadība

Sabiedrības Akcionārs ir Latvijas Republika Finanšu ministrijas personā (100%). Kapitāla risku vadības mērķis ir nodrošināt Sabiedrības ilgtspējīgu darbību un attīstību.

Saskaņā ar Latvijā ieviesto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli, Sabiedrība pārvades sistēmas pakalpojumu sniegšanai nepieciešamos aktīvus nomā no AS "Latvijas elektriskie tīkli". Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrības kapitāla struktūru raksturo zems pašu kapitāla īpatsvars. Šāda kapitāla struktūra nerada riskus Sabiedrības ilgtspējīgais attīstībai, jo saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likumu, finansējumu Sabiedrības realizētajiem kapitālieguldījumiem pārvades sistēmas aktīvos nodrošina AS "Latvijas elektriskie tīkli" kā elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks.

(d) Kredītrisks

Sabiedrība pamatdarbības finansēšanai neizmanto aizņēmumus. Finanšu līdzekļi, kuri potenciāli pakļauj Sabiedrību zināmai riska koncentrācijas pakāpei, galvenokārt ir naudas līdzekļi un pircēju un pasūtītāju parādi. Saskaņā ar Sabiedrības Grāmatvedības uzskaites politiku uzkrājums vērtības samazinājumam šaubīgajiem parādiem tiek aprēķināts ne retāk kā reizi ceturksnī, balstoties uz debitoru parāda vecumu.

23. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļa saistības un soda naudas. Sabiedrības vadībai nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

24. KAPITĀLIEGULDĪJUMU SAISTĪBAS

Saskaņā ar Elektroenerģijas tirgus likuma 13.panta 6.daļu, Sabiedrība kā pārvades sistēmas operators, attīstot pārvades sistēmu, ir atbildīgs par jaunu pārvades infrastruktūras objektu plānošanu, būvniecību un nodošanu ekspluatācijā. Ievērojot iepriekš minēto, Sabiedrība realizē kapitālieguldījumu projektus pārvades sistēmas aktīvos saskaņā ar Sabiedrisko apkalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātu pārvades sistēmas attīstības plānu desmit gadu periodam.

Saskaņā ar Latvijā ieviesto elektroenerģijas pārvades sistēmas operatora nodalīšanas modeli, pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks ir AS "Latvijas elektriskie tīkli".

Atbilstoši Elektroenerģijas tirgus likuma 21² panta trešajai daļai, 2014.gada 30.decembra pārvades sistēmas aktīvu nomas līgumam starp Sabiedrību un AS "Latvijas elektriskie tīkli", AS "Latvijas elektriskie tīkli" kā elektroenerģijas pārvades sistēmas aktīvu īpašnieks nodrošina finansējumu Sabiedrības realizētajiem kapitālieguldījumiem pārvades sistēmas attīstībā. Tādējādi, Sabiedrība,

realizējot kapitālieguldījumu projektus, netiek pakļauta kredītriskam, neveidojas kapitālieguldījumu saistības. Papildus AS "Latvijas elektriskie tīkli" nodrošinātajam finansējumam, kapitālieguldījumu projektiem tiek piesaistīts Eiropas savienības līdzfinansējums, tai skaitā:

- 2015.gada maijā noslēgts Granta līgums ar INEA (*Innovation and Networks Executive Agency*) par līdzfinansējuma piešķiršanu projektam "330 kV EPL savienojums „Kurzemes loks” 3. etaps: 330 kV gaisvadu līnija „Ventspils –Tume – Imanta”" 45% apmērā no attiecināmajām izmaksām 55 089 000 EUR apmērā, projektu plānots pabeigt līdz 2019.gada beigām;
- 2015.gada maijā noslēgts līgumu ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam "Igaunijas – Latvijas trešais starpsavienojums" 65% apmērā no attiecināmajām izmaksām 63 380 070 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2020.gada beigām;
- 2017.gada maijā noslēgts līgumu ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam "330 kV elektrolīnijas "Rīgas TEC-2 – Rīgas HES" izbūve" 50% apmērā no attiecināmajām izmaksām 9 990 000 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2020.gada beigām.
- 2019.gada 19.martā noslēgts līgums ar INEA par Eiropas Savienības līdzfinansējuma saņemšanu projektam "Baltijas sinhronizācijas projekts, 1.fāze" 75% apmērā no attiecināmajām izmaksām 57 750 000 EUR apmēra, projektu plānots pabeigt līdz 2025.gada beigām.

25. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀJĀM PUSĒM

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti ar valsti saistīti uzņēmumi, kurus kontrolē, kopīgi kontrolē vai būtiski ietekmē valsts. Sabiedrībai nav būtisku darījumu, un citu darījumu, kas kopā, bet ne atsevišķi ir būtiski ar Latvijas Republikas valdību, valsts aģentūrām un tamlīdzīgām vietēja, valsts vai starptautiska mēroga iestādēm, uz kurām attiecas standarta darbības joma, izņemot kapitālsabiedrību AS "Latvenergo" un tā meitas sabiedrības - pārvades aktīvu īpašnieks AS „Latvijas elektriskie tīkli”, energoapgādes pakalpojumu sniedzējs AS „Latvenergo”, sadales sistēmas operators AS „Sadales tīkls”, elektroenerģijas publiskais tirgotājs AS „Enerģijas publiskais tirgotājs”.

a) Ieņēmumi un izmaksas no darījumiem ar saistītajām pusēm

	2019.gada 12 mēneši EUR	2018.gada 12 mēneši EUR
	Valsts kontrolētas kapitālsabiedrības*	
Ieņēmumi		
Ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas, elektriskās jaudas uzturēšanas pakalpojumi	6 262 195	5 094 262
Obligātās iepirkuma komponentes	3 991 820	4 031 582
Pārvades sistēmas pakalpojums	72 469 813	72 300 401
Pārvades aktīvu pārbūves un atjaunošanas darbi	85 727 617	85 839 950
Ieņēmumi no pārējiem pakalpojumiem	749 473	873 871
Kopā ieņēmumi no darījumiem ar saistītām sabiedrībām	169 200 918	168 140 066

	2019.gada 12 mēneši EUR	2018.gada 12 mēneši EUR
<i>Izmaksas - valsts kontrolētas kapitālsabiedrības</i>		
Avansa maksājumi par pieslēguma lietošanas tiesībām	33 909 709	4 118 381
Pārvades aktīvu lietošanas tiesības	11 493 000	-
Elektroenerģijas iegāde	13 618 590	17 255 321
Obligātās iepirkuma komponentes	4 065 761	4 068 123
Pamatlīdzekļu noma	-	38 698 823
Sakaru izdevumi	3 190 660	3 284 181
Citas izmaksas	855 796	1 194 432
Kopā izmaksas darījumiem ar saistītām sabiedrībām	67 133 516	68 619 261

b) Gada beigu bilances atlikumi, kas radušies no darījumiem ar saistītajām pusēm

	2019.gada 12 mēneši EUR	2018.gada 12 mēneši EUR
Debitoru parādi:		
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības	18 797 731	13 107 746
Kreditoru saistības:		
valsts kontrolētas kapitālsabiedrības	5 370 327	11 844 734

NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Laika periodā kopš pārskata gada pēdējās dienas nav bijuši citi notikumi, kas būtiski ietekmētu Sabiedrības finanšu pārskatus, izņemot tos, kas minēti vadības ziņojumā.

*****